

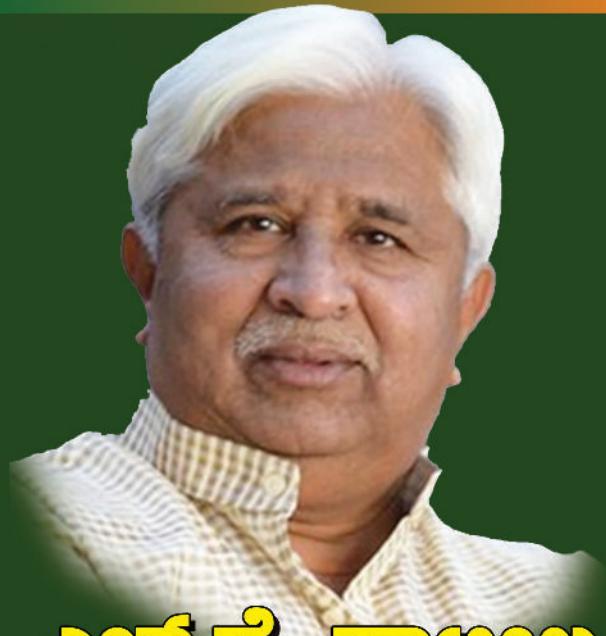
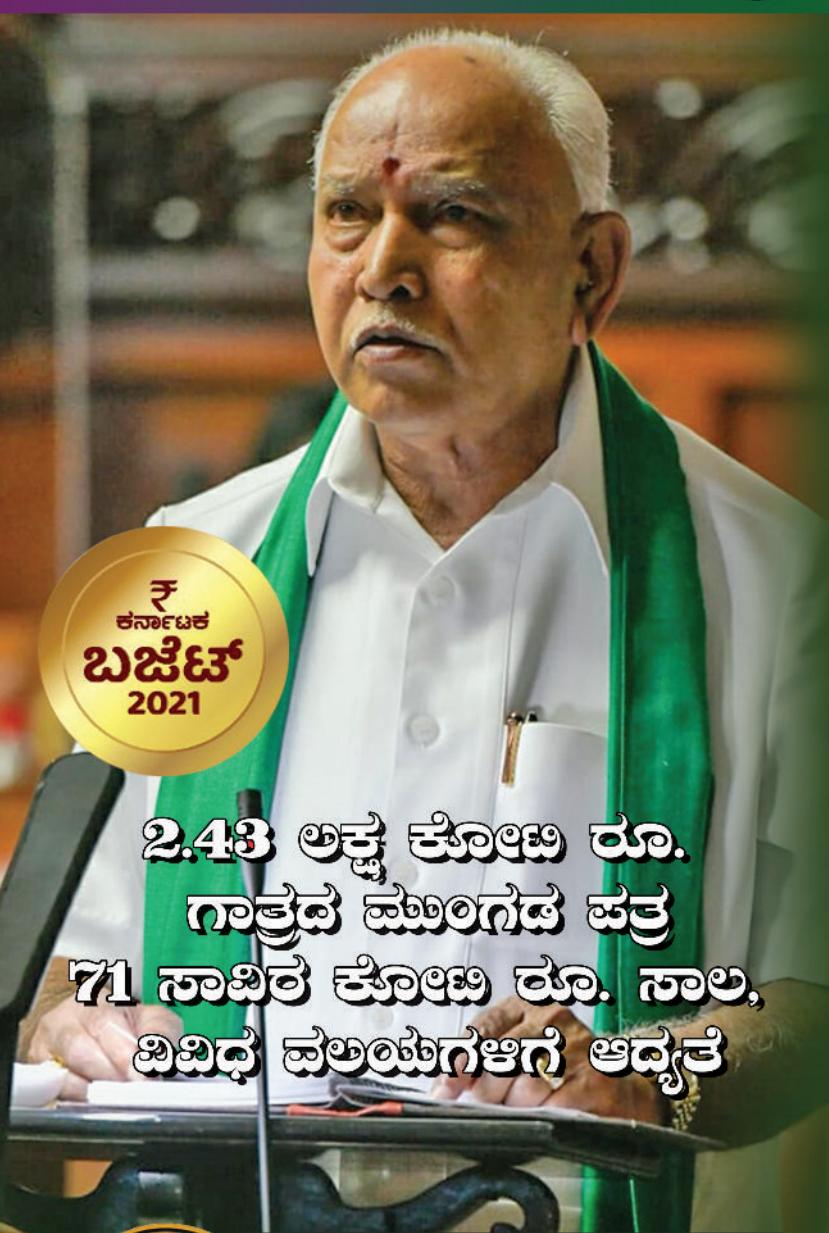
ಪಟ್ಟಣ ನಕ್ಕಾರ

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ತ್ರಿಭಂಡ

ಪಟ್ಟಣ ನಕ್ಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ದ್ವೀಪಾಸಿಕ

ಸಂಮುಷಿ : 10
ಸಂಚಿಕೆ : 6
ಜನಪರಿ ಫೋನ್‌
ಮಾರ್ಚ್ : 2021
ಮುಟಗಳು : 44

ಎಂ.ಕೆ. ಹಾಟೆಲ್

ಅವರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ವಿತ್ತ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹಾಗೂ
ಆರ್.ಜಿ.ಬಿ. ಗವೆನರರ್ ಪರುಗಳಿಗೆ
ಮನವಿ ಪತ್ರ ಸಣ್ಣಕೆ

2.43 ಅಕ್ಷ್ಯ ಕೊಳ್ಳಿ ರೂ.
ನಾತ್ರಿಕ ಯೂಂಗಿಕ ಪತ್ರ
71 ಸಾವಿತ್ರ ಕೊಳ್ಳಿ ರೂ. ಸಾಲ,
ಶಿವಿಧ ದೂರಯಾಗಿಗೆ ಆದೃತೆ

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಹಾರಣಿಗಳಿಗೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆರ್ಜಿ
ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಸಮರ

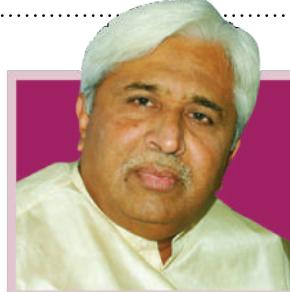
ತ್ರಿಭಂಡ ದಾಸುಗಾಲು ಏ ಬೆಂಗಳೂರು
ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅ..

ಬೆಂಗಳೂರು : ಇಸ್ಲೈಮ್‌ಮಾ ಇನ್‌ ಅಬಿನ್‌ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್‌ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೋರ್ಸ್ (ಇಯುಸಿಇಎಂ)ನ ರನೇ ಬ್ಯಾಚ್‌ನ ಅಷತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ದಿನಾಂಕ : 27 & 28ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2021ರಂದು ಪದ್ಯಾಭಾಧ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಅರೋಸಿಲಿಎಂ)ಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದವು.

ಬೆಂಗಳೂರು : ಇಸ್ಲೈಮ್‌ಮಾ ಇನ್‌ ಅಬಿನ್‌ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್‌ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೋರ್ಸ್ (ಇಯುಸಿಇಎಂ)ನ ರನೇ ಬ್ಯಾಚ್‌ನ ಅಷತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ದಿನಾಂಕ : 27 & 28ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2021ರಂದು ಮಹಾಮಂಡಳ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದವು.

ಆತ್ಮಾಯ

ನಕ್ಷೆ

ಬಂಧುಗಳೇ...

► ಎಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್

ನಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದೆ

2011ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಂತೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ 97ನೇ ಕಾಯ್ದೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವರ್ಗ ಸಮುದಾಯದವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಅವಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಪಾಲೋಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರುವುದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಾಂದಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ, ಪ್ರಾಧಿಕಿಕ ಹಂತದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ತಲಾ 1 ಸ್ಥಾನ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 2 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ 2 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ವಿಶರಣೆಯ ಲಾಭವನ್ನು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ದೊರಕಿಸಿ ಹೊಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಮೆಚ್ಚಿತಕ್ಕ ವಿಷಯ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.24.1ರಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಜಾತಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವರ್ಗ ಸಮುದಾಯದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಅಧಿಕೃತ ಮಾಹಿತಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರವೇ ಈ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂಗೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟು ಅನುಧಾನವನ್ನು ಆಯಾ ವರ್ಷವೇ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಧಿ ನಿಯಮವೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಉದ್ದೇಶ ಮೂರ್ಚಕವಾಗಿ ಮೀಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವನ್ನು ಬಳಸದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಕರಣ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಸಹಕಾರದಿಂದ ಈ ವರ್ಗದವರನ್ನು ವಿವಿಧ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲು ಆರ್ಥಿಕ ನೇರವನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪಂಗಡದ ಜನರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹೇರು ಬಂಡವಾಳದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರೂ.10 ಲಕ್ಷದಿಂದ ರೂ. 20 ಲಕ್ಷ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪಂಗಡ, ಹಿಂದುಳಿದ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ವರ್ಗದವರನ್ನು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿನಿಗೆ ತರುವ ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಜಾತಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವರ್ಗದ ಜನರು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದತ್ತ ಬರಬೇಕಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವರೂ ಎಲ್ಲರ ಹಾಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಿದೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾಳಜಿ. ಶೇ.24ರಷ್ಟು ಇರುವ ಒಂದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸಮುದಾಯ ಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಪಾಲೋಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸರ್ವ ಜನಾಂಗದ ಸುಭೇದ್ದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅನುಸಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಣ ನಹಕಾರ
ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ಪ್ರಭಾವ

ನಂತರ : 10 ನಂಜಿಕೆ : 6
ಪಟ್ಟಣ ನಹಕಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ದ್ವೇಶಾನ ಪತ್ರಿಕೆ
ಜನವಲ/ಹೈಬಿಲ/ಮಾಜ್‌ಡ : 2021

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಕೆ. ಹಾಣೀಲ

ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಜ.ಎನ್. ಪರಮತಿವಯ್ಯ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಮಂಡಳೀಕ ಎನ್. ಕೆ.ರಂದೇ

ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಸಿಹಿವಣಾಧಿಕಾರ /
ಸಂಪಾದಕರು

ನಂಜಿಕೆ ನಿವಂಹಕೆ / ವಿನ್ಯಾಸ :

ವಣ ಕರ್ಮಾಳಿಕೆಂಬ್ರೋ

ಪ್ರಕಟಣೆ :

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನಹಕಾರ ಪಟ್ಟಣ
ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ಮಹಾಮಂಡಳ ಸಿ.
ನಂ. 132, ಕೆ.ಎಚ್. ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 27

ದೂರವಾಣಿ :

080-22233662, 080-22279574

ಹೆಚ್.ಡಿ.ಎಸ್. : 080-22220774

ಇ-ಮೆಲ್ಲೊ :

editorkubf@gmail.com

ಅಂತರಾಜಾಂತರ : www.kubfed.com

ಮುದ್ರಣ : ನವರತ್ನ ಶ್ರೀಂಂತರ್ಜ್ಞ, ಬೆಂಗಳೂರು.

2.43 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ನಾತ್ರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ 71 ನಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂ
ಸಾಲ, ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ 5

ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ಬೆಂಕೆ ಬೆಂಡವೇ? 9

ಹಣದುಭ್ರರ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಬದುಕು ತುಣಿ 12

ಅಂತಿಮ ಅಂಶಗಳ ಆಷದ ಬಜೆಂಬ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಫಲತಾಂಶಗಳು
ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ 15

ಪಟ್ಟಣ ನಹಕಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಂಡಿಕಲಿಸಿ ಮಹಾಮಂಡಳದ
ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಕೆ. ಹಾಣೀಲರವರು ಮಾನ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು
ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಿಮಂಲಾ ಶಿಥಾರಾಮನ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಲಿನ್ವೋ
ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡನ ದಂಡನಾರ್ಥಕರಿಗೆ ಮನವಿ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಕೆ 16

ಎನಿದು ಸಿಜಿಲ್ ಸ್ಕ್ರೋಲ್? ಕಾಸಿನ ಮಾತ್ರ 18

ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡಂಗ ಹದರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾನೂನು ಸಮರ 19

ಬಜೆಂಬ್ರ ಬಳಕ ವಿತ್ತಿಯ ಕೋರತೆ ಚಿಂತೆ! 20

ವಿಶ್ವದ ಶಕ್ತಿಶಾಲ ಕರ್ನಿ ಯಾವುದು : ವಿಶ್ವದ ದುಬಾಲಿ ಕರ್ನಿಗಳು...! 23

ಸಾಧಕ 24 ವರ್ಷ ಮಾರ್ಪುಲಿ 25ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾದಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ
ಒಂಳಿನ ಪಟ್ಟಣ ನಹಕಾರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ 29

ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ದಾಸುಗಾಲು ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಂ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್
ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ಎ., ... 31

ಪಟ್ಟಣ ನಹಕಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡಗಳ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅರ್ಥಂತ ಪ್ರಮುಖ
ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾನೋಂಪಾಯಗಳು 35

ನಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ರಣ್ಯರ ಅನಿಸಿತ 39

2.43 ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಾತ್ರದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರ 71 ಸಾರ್ವಿಕ ಕೋಟಿ ರೂ ಸಾಲ, ವಿಭಿನ್ನ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ

ಚಂಗಳೂರು : ಕೊರೋನಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ವಲಯಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ 2,43,734 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೊತ್ತದ 2021-22ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಾಡಿಯೂರಪ್ಪ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ್ಯ 22 ಸಾರ್ವಿಕ 271 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರಾಜ್ಯ ಜಮೆ ಹಾಗೂ 71 ಸಾರ್ವಿಕ 332 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 71 ಸಾರ್ವಿಕ 463 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಜಮೆ ಸೇರಿದೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೊರೋನಾ ಸಂದಿಗ್ಧತೆ, ನೇರೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ನಡುವೆಯೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಲವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಆತ್ಮಿನಭರ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನದಡಿ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಕೆವರೆಗೆ 5 ಸಾರ್ವಿಕ 372 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚೆ ಮಾಡಿ, 63.59 ಲಕ್ಷ್ಯ ಘಲಾನುಭವಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ದಿನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಾನತೆ, ಸೆಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ 60 ಸಾರ್ವಿಕ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ, ಹಾಸ್ಯ, ಉತ್ಸವಕಾರ್ಯ ತಯಾರಕರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ನಿರ್ಭಯ ಯೋಜನೆಯಿಡಿ 7 ಸಾರ್ವಿಕ 500 ಸಿಸಿ ಕ್ಷಾಮರಾ ಅಳವಡಿಕೆ, ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳ ಪ್ರಸೂತಿ ರಚೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಲವರ್ಧನೆ

ಕೇಂದ್ರದ ಆಶಯದಂತೆ 2023ರ ವೇಳೆಗೆ ಕೃಷಿಕರ ಆದಾಯ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೃಷಿಎಡಿಸಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಬಧ್ದ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಲಾಭದಾಯಕ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹೊಸ ಹೈಪ್‌ರೈಡ್ ಬೇಜನೀತಿ ಜಾರಿ. ದ್ವಾರ್ಶಿ ಬೆಳೆಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನಾಂಟಕ ದ್ವಾರ್ಕರಸ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು, ಕನಾಂಟಕ ದ್ವಾರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ದ್ವಾರ್ಶಿ ರಸವಾಗಿ ಮನರ್ ರಚನೆ. ವಿಜಯಪುರದ ಇಟ್ಟಂಗಿಹಾಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪಾರ್ಕ ಸ್ಥಾಪನೆ. ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಿವಾರದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಪಾರ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದಿಂದ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಮಾರಾಟ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಮತ್ತುದೀರ್ಘನಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ನೀರಾವರಿ

ಕೇಂದ್ರದ ಸರ್ವಿನೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಮೈದೆ ಇನ್ನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ಸಂಕಲ್ಪ, ಕೃಷ್ಣಾ ಜಲಭಾಗ್ಯ ನಿಗಮಕ್ಕೆ 5 ಸಾವಿರದ 600 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅನುದಾನ, ಎತ್ತಿನಹೊಳೆ ಸಮಗ್ರ ಕುದಿಯುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಥಮ ಹಂತದ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಅಡೆತಡೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕ್ರಮ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಹೊಳಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಹೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನವಲಿ ಬಳಿ ಶೀತ್ಲ ಸಮಾನಾಂತರ ಜಲಾಶಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮಾರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಲಯಕ್ಕೆ 31 ಸಾವಿರದ 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅನುದಾನ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವೈದ್ಯಕೀಯ

ಮೃಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಿದ್ದುಯಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷಾಪ್ನರ್ ಚೀಕಿತ್ಸೆ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ದಾವಳಗೆರೆಯಲ್ಲಿ 50 ಹಾಸಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಜಯದೇವ ಹೃದ್ಯೋಗ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉಪಕೇಂದ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸರಭಾಗಿತ್ವದಡಿ ಹೊಸ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ, ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 100 ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕ್ರಮ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂಡ್ಯರ ಮಾಸಾಶನ ಹೆಚ್ಚಳ, ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ದೃಷ್ಟಿ ಮೋಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರೂಲ್ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಸಕ್ತಗಳ ಬ್ರಾಂಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರ

50 ಕನಾಡಕ ಪೆಟ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿ, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೈಡ್ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಲ್ಯಾಪ್ ಟಾಪ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲೇಜೆಕ್ಸ್‌ರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಕಂಪನಿಗೂ ಲ್ಯಾಪ್ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಗುರುಜೀತನ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕನಾಡಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, 8 ಜ್ಯಾನಪೀಠ ಪುರಸ್ಕಾರರು ಒಂದಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಪರಿಶ್ಲೋಧ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡ

ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಉಪಯೋಜನೆಗೆ 26,005 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಂಚಿಕೆ, ನಾಲ್ಕು ಕಂಡಾಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೌರಾಜೀ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ರೀಡಾ ಶಾಲೆಯಾಗಿ ಮೇಲ್ಬಂಜ್‌ಗೇರಿಸಲು ಕ್ರಮ, ಏಂಬ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಗಳಿಗೆ 500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅನುದಾನ ನಿಗದಿ.

ಕಾರ್ಮಿಕ

ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಕರಿಗೆ 100 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಾಣಿ ಚೆನ್ನೆನ್ನು ಶಿಶುಪಾಲನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಐಟಿಎಂಟ್‌ಲ್ಲಿ 23 ಅಲ್ಲಾವಧಿ ಹಾಗೂ 11 ದೇಶಾಂವಧಿ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಸರ್ವೋದಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ 62 ಸಾರ್ವಿಕ 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬಜೆಟ್ ಕೆಲ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- * ಬೆಂಗಳೂರು ಸಮ್ಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಲವು ಯೋಜನೆ
- * ಮೇಕೆದಾಟು ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ 9 ಸಾರ್ವಿಕ ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ
- * ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸಮ್ಮಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ 2021-22ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 7,795 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ
- * ಕಿತ್ತಲ್ಕಾರು ಕೋಟಿ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಏಂಬ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅನುದಾನ
- * ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ವರ್ತಿಯಿಂದ 500 ಕೋಟಿ ರೂ. ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ
- * ಕರಿನಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ವಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉದ್ದ್ಯಾನವನ ನಿರ್ಮಾಣ
- * ಬಳ್ಳಕ್ಕೆ ಜ್ಯೇಂದ್ರ ತಂತ್ರಜ್ಯಾನ ಬಳಸಿ ಆಸ್ತಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ.
- * 2 ಕೋಟಿ ರೂ. ವಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಕರಗಳ ಸೂಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- * ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ವಲಯಕ್ಕೆ 2021-22ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 52 ಸಾರ್ವಿಕ 519 ಕೋಟಿ ರೂ ಅನುದಾನ

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮನೆ-ಮನೆಗೆ ಗಂಗೆ ಯೋಜನೆಯಡಿ 22 ಲಕ್ಷ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 4 ಸಾರ್ವಿಕ 316 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿ ಮೂಲಕ ನೀರು ಪೂರ್ಣಕ್ಕೆ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ಪಂಚತಂತ್ರ 2.0 ತಂತ್ರಾಂಶ ಅಳವಡಿಕೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲೂಕುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 3 ಸಾರ್ವಿಕ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿ, ಸೂಕ್ತ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದ ಮಲೆನಾಡು, ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಬಂಧ ಸೇತುವೆ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿ.

ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚದ ಹೊರೆ, ಜೊತೆಗೆ ನಾಲದ ಹೊರೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಮಗಾಲಿಗಳ ಬರೆ

ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾಖಿಲೆ ಎಂಬಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣವು 2020–21ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 100 ಗಡಿ ದಾಟದೆ! ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಆಸ್ತಿ ಸೃಜನಸೆಯಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಹಣ ಹೊಂದಿಸಲು ಪರದಾಡುವ ಸನ್ನಿಹಿತ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಯಾಗಲಿದೆ.

ಸದ್ಯದ ಲೆಕ್ಕಾರದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಂಕಪ್ಪದತ್ತ ಸಾಗಲಿದೆ. 2021–25ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಮುನ್ಮೂಲಿಕಣಿಯಿದೆ. ಅದರಂತೆ 2024–25ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಅನುದಾನ) ಮೊತ್ತ 10,942 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ತಗ್ಗಿಲಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮತ್ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯ ಲೆಕ್ಕಾರವೇ ಬುಡಮೇಲಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂಲದಿಂದ ಭರಪಡಿರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹರಿದು ಬಂದರೆ ಹೊತ್ತ ಈ ವಿಷಯ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಪಾರಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ರೀಯ ಯೋಜನೆ ಅನುಸಾರ 2020–21ರಲ್ಲಿ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.102ರಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.90ರಷ್ಟು ಇರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಕೋವಿಡ್‌ಬಂದದ್ವರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಿಕೃತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಂತೆ ಸಂಬಳ, ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ದಾಖಿಲೆ ಬರೆದಂತಾಗಿದೆ.

ಕಳೆವಾಳದ ನಡುವೆಯೂ ಪರಿಕೆ : ಹದಿಸ್ತೇದನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ

ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ತೆಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ವೇತನ, ಪಿಂಚಣಿ, ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ ಸೇರಿ ವೆಚ್ಚ ಶೇ.90ರಷ್ಟು ತಲುಪಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಬೃಹತ್ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಲು ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತ್ತೆ ಅಗತ್ಯವಂದು 2020–21ರ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿಶ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆವಾಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಡುವೆಯೂ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚ ಶರೇಗದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವುದು ಒಳ್ಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲ.

ಯಾವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚು? : ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ವೇತನ, ಪಡಿತರ ವಸ್ತುಗಳು, ರೈತರ ಪಂಪ್‌ಸೆಕೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಳಿದಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತಾ ಪಿಂಚಣಿಯ ಮೊತ್ತ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಹಾಯಾನುದಾನವು ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸರಕಾರ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ವಿಜಾನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ವಿರ್ಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಣ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚದ ಮೊತ್ತ ಹಿಗ್ಗಿದರೆ ಸಾಲದ ಭಾರಪೂ ಹೆಚ್ಚಿತು ಎಂದೇ ಅಧ್ಯ.

6 ಲಕ್ಷ ಹೊಟಿ ರೂ. ದಾಟಲಿಯ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ : ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚ ತಗ್ಗಿಸಲು ಕ್ರಮ ಶೈಗ್ನಾಳ್ಯದಿಷ್ಟರೆ 2024–25ರ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ 6,42,578 ಹೊಟಿ ರೂ. ತಲುಪಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಮೊತ್ತ 10,942ರೂ.ಗೆ ತಗ್ಗಿಲಿದೆ.

ಪರ್ತಾ ಹೊಡ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ :

2021–22 : 4,57,899 ಹೊಟಿ ರೂ.
2022–23 : 5,12,585 ಹೊಟಿ ರೂ.
2023–24 : 5,73,790 ಹೊಟಿ ರೂ.
2024–25 : 6,42,578 ಹೊಟಿ ರೂ.

ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಇಳಿಕೆ ಗತಿ :

2021–22 : 44,237 ಹೊಟಿ ರೂ.
2022–23 : 26,735 ಹೊಟಿ ರೂ.
2023–24 : 14,284 ಹೊಟಿ ರೂ.
2024–25 : 10,942 ಹೊಟಿ ರೂ.

ಬದ್ಧತಾ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಿಂದಿಗೆ :

2016–17 : ಶೇ.78
2017–18 : ಶೇ.77
2018–19 : ಶೇ.85
2019–20 : ಶೇ.87
2020–21 : ಶೇ.102

ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬೆಲಕೆ ಬೆಲಡವೇ?

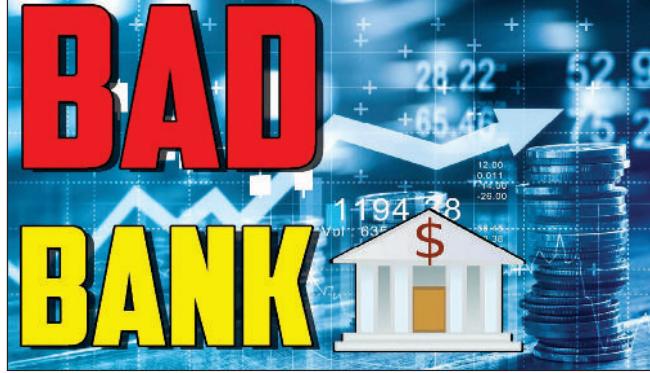
2020ರ ಮಾರ್ಚ್ 31ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಎನ್‌ಪಿಎ ರೂ.8.99 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಎನ್‌ಪಿಎ ರೂ.6.78 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಎನ್‌ಪಿಎ ರೂ.2.09 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ, ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರ ಎನ್‌ಪಿಎ ರೂ.10,208 ಕೋಟಿ, ಸಣ್ಣ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಎನ್‌ಪಿಎ ರೂ.1,709 ಕೋಟಿ. ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣವು ಏರುತ್ತಿಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹಣಕಾಸು ಅರ್ಮೋಗ್ನಿಷ್ಟನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಾಧಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊರಡಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ 'ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್' ಸಾಫಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು 2021-22ನೇ ಸಾಲಿನ ಬರ್ಜಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಒಂದು ನೇರಳೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದರೆನು?

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲಗಳ (ಎನ್‌ಪಿಎ) ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲೆಂದೇ ಸಾಫಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಎನ್‌ಪಿಎ ಗಳನ್ನು ಈ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಲ ನೀಡಲು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಬಳಿ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹೊಸತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ದಿವಾಳಿಯಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಪಿಎ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಾಗ ವಿಶ್ವದ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕತೆ ಕುಸಿತದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಹಲವು ದೇಶಗಳು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸಿವೆ. ಈಗ ಭಾರತವು ಈ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದಿದೆ.

- ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪ ಘಟಕವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದರೂ ಅದು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಪಿಎ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವ್ಯ ಎನ್‌ಪಿಎಯನ್ನು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಘಟಕಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನೇ ಸಾಫಿಸಬಹುದು. ಇದೂ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಎನ್‌ಪಿಎ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವ್ಯ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಹಲವು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಫಿಸಬಹುದು.

- ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವೇ ಒಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಫಿಸಬಹುದು. ಎನ್‌ಪಿಎ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವ್ಯ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲಿತ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲೀಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಂತಹದ್ದೇ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಫಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಹೇಗೆ?

ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲಿತ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಾಫಿಸನೆ ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂದವಾಳ ಹಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದಲೂ ಬಂದವಾಳವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಬಂದವಾಳ ಕ್ರೋಡೀಕರಣದ ನಂತರ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ಈ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಗಾಯಣೆ ಎಂದರೆ, ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಿರೀದಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಶಿರೀದಿ ಬೆಲೆಯು ವಸೂಲಾಗಲು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಲಾಭಗಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಶಿರೀದಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಡಿರುವ ಬಂದವಾಳ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಬಂದವಾಳವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಶಿರೀದಿಸಿದ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಎನ್‌ಪಿಎ ವಸೂಲಿಯೇ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಿ ಮತ್ತು ವೆಕ್ಕೆ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವ

ಕಾರಣ, ಎನೋಪಿಲಿಗಳ ವಸೂಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ.

ವಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಇದೆ

ಸದ್ಯ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲದ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಲವು ದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸಿ, ಅರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಷೇಪ್ಯ ಪರಿಹಾರವಾದ ನಂತರ ಅಪ್ರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದೆ. 1980ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಮೆಲ್ಲನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದಿವಾಳಿ ಹಂತ ತಲುಪಿದಾಗ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, 1988ರಲ್ಲಿ, ಈ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಾಧಾರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಈಜೇರಿದ ನಂತರ 1995ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2004ರಲ್ಲಿ ಐಡಿಬಿಇ ಅನ್ನು ಎನೋಪಿಲಿ ಇಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು “ಸ್ಟ್ರೋಂ ಸ್ಪೆಬಿಲ್ಯುಸೇಷನ್ ಫಂಡ್” ಅನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಧಾರಣೆಯಿಂದ ಐಡಿಬಿಇಗೆ ರೂ.9,000 ಕೋಟಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿತ್ತು. 2008ರ ಜಾಗತಿಕ ಅರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಹಲವು ದೇಶಗಳು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳೇ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸಿದ್ದವು. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಅಮೆರಿಕ, ಸಿಟಿಗ್ರೂಪ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಸ್ವಿಡ್ರೋಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸಿದ್ದವು. ಬೆಲ್ಲಿಯಂ, ಐಎಂಡ್, ಇಂಜೋನೇಟ್‌ಎಸ್, ಜಮ್‌ನಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಿಸಿದ್ದವು. ಅರ್ಥಿಕತೆ ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಹೊರಳಿದ ನಂತರ ಈ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು.

ಸಮ್ಮೇ ಬಗೆರಿಯಲದಯೇ?

ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಧಾರಣೆಯಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಎನೋಪಿಲ ಹೊರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಎನೋಪಿಲಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖರೀದಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ವಸೂಲಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿರುವ ಎನೋಪಿಲಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರೀದಿಸಿವೆ. ಹೀಗಾಗೆ ವಸೂಲಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದ ಎನೋಪಿಲಗಳು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಳಿಯೇ ಉಳಿಯಲಿವೆ. ಆದರೆ, ಎನೋಪಿಲಯ ಹೊರೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎನೋಪಿಲಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಿದಯೇ?

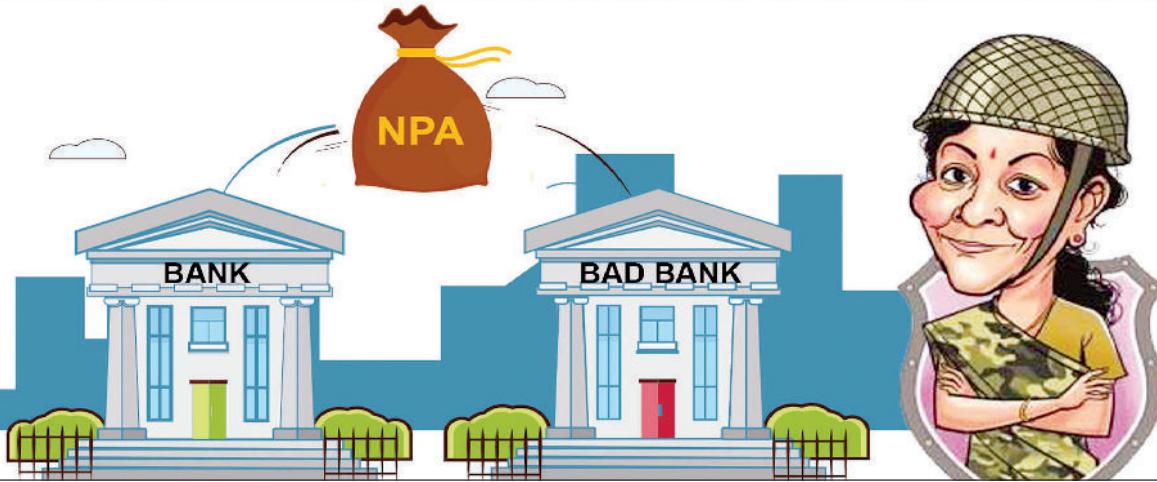
ಭಾರತದ ಈಗಿನ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ (ಆರ್‌ಬಿಇ) ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಧಾರಣೆಯಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಎನೋಪಿಲ ಹೊರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಾಲ

ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕ್ಲ್ರೆನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರ-ಬಿರೋಧ ವಾದಗಳಿವೆ. ವಸೂಲಾಗಿದ ನಾಲವನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಜಟಿಲತೆಯಿಂದ ಸಾಲ ನಿಳಿಕೆಯ ತಡೆಗೆ ತಮ್ಮನಾಗಿ ನಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜತೆಗೆ ವಸೂಲಾತಿಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತಜ್ಞಿಗೆ ವಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲಿಂದ ವಸೂಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪರ ವಾದಿಸುವವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸೇಲಿ ನಿಳಿರುವ ಸಾಲವು ವಸೂಲಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾಲಾಗಾರರ ಅಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಖಲಿಂದಿದಾರರು ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಜತೆಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಚನೆಯಾದರೆ ಖಲಿಂದಿದಾರರು ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜತೆಗೆ ವ್ಯವಹಿಸಿದಂತಹ ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ,

‘ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನಿಷ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ನಾಮನ್ಯಾಂತರಿಸಿದರೆ ಪರಿಹರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು’ ಎಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜಿಂತನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Bad Bank – A Remedy for the NPA Illness?

ನೀಡಿಕೆ ಸಾಮಧ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಚಾಲನೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹಣ ಮೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲಿದೆ. ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ರೂ.10,000 ಕೋಟಿಯಿಂದ ರೂ.15,000 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ನೀಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದು ತೆರಿಗೆದಾರರ ಹಣ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತೆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಿದೆ. ಈ ಬಂಡವಾಳದಿಂದಲೂ ಎನೋಟಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎನೋಟಿಗಳು ವಸೂಲಿಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಡಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಮೂಡಿಕೆದಾರರ ಬಂಡವಾಳವು ವಾಪಸ್ ಆಗಲಿದೆ. ಎನೋಟಿ ವಸೂಲಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ತೆರಿಗೆದಾರರ ಹಣ ಮತ್ತು ಮೂಡಿಕೆದಾರರ ಹಣ ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಎನೋಟಿಗಳ ಗೋದಾಮು ಆಗುವ ಅಪಾಯಿಪೂ ಇದೆ.

ಪರಿಹಾರವೇ?

ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪನೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಮಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. 2015ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಅಂದಿನ ಗವರ್ನರ್ ರಘುರಾಂ ರಾಜನ್ ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೋತ್ತುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಲದ ಅನೇಕ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲ ಎಂದು ಫೋಟಿಸುವುದು ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು. ಎನೋಟಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ‘ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್’ ಎಂದು ಪರಿಹಾರವಾಗಬಿಲ್ಲದೇ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವರು ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಇದು ಹೊಸ ಯೋಚನೆಯೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಜ್ಞ ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆಯೇ ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರಂಭಿಸುವ ಬಗೆಗಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏರುತ್ತಿರುವ ಎನೋಟಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 2018ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಹಂಗಾಮೆ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ಪೀಯೂಷ್ ಗೋಯಲ್ ಅವರು ಏಣಾಬಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸುನಿಲ್ ಮೆಹ್ತಾ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೋತ್ತುಗಳ ಮರುವಿರುವಾಣಿದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವುದು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಸಮಿತಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಪರ-ವಿರೋಧ ವಾದ

ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಲ್ಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರ-ವಿರೋಧ ವಾದಗಳಿವೆ. ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಸ್ತಾತ್ಮಿಸಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾದ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಡೆಗೆ ವಸೂಲಾತಿಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತಜ್ಜ್ಞರಿಗೆ ವಹಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ವಸೂಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪರ ವಾದಿಸುವವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳು ಸೇರಿ ನೀಡಿರುವ ಸಾಲವು ವಸೂಲಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಸಾಲಗಾರರ ಆಸ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಖರೀದಿದಾರರು ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕೆಗಳ ಜಡೆಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಚನೆಯಾದರೆ ಖರೀದಿದಾರರು ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಡೆಗೆ ವ್ಯವಹಾರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಂಥವರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ‘ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು’ ಎಂದು ಬ್ಯಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜಡೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಣದುಭೂರ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಬದುಕು ತುಟ್ಟ

– ಕೇಶವಪ್ಪಾಡ್ ಬಿ.

ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸಿದೆ. ದಿನನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯ ನಾನಾ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಏರಿಕೆಯೇ ಹಣದುಭೂರ. 2021ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಲೆಸೇಲ್ ದರ ಆಧಾರಿತ ಸಗಟು ಹಣದುಭೂರ (ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಎ) 1.203ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. 2020ರ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ 1.155 , ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ 1.222ರಷ್ಟು . ಆದರೆ 2021ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಇದು 3.52ರಷ್ಟು . ಹೀಗಾಗಿ ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಾದಿತ ವಸ್ತುಗಳು, ಕ್ಯಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಉತ್ಕು ಮತ್ತಿತರ ಕಚ್ಚಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ, ಇಂಥನ ದರಗಳ ತೀವ್ರ ಹೆಚ್ಚಳ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಹಣದುಭೂರ ಮೈನ್‌ಸ್‌ 2.84ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ತರಕಾರಿಗಳ ದರ 20.82ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ದರ ಮೈನ್‌ಸ್‌ 22.04ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಹಣದುಭೂರವೂ ಏರುಗೆಯಿಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಣದುಭೂರ ಮತ್ತಪ್ಪು ಬಿಗಡಾಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಜ್ಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಗಟು ಮತ್ತು ರಿಟೇಲ್ (ಜಿಲ್ಲರೆ) ಹಣದುಭೂರ ಮುಂಬುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಪ್ಪು ಏರಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ. ಅಂದರೆ ದುಬಾರಿ ದುನಿಯಾ ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಿಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಯಲಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಣದುಭೂರ ಟ್ರೇಡ್ ಏರುಗೆಗೆ ಹೊರಳಿದೆ.

ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಹಕ ದರ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಆಧರಿತ (ಸಿಪಿಎ) ಕೋರ್ ಹಣದುಭೂರ 2021ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ $1.5.1\text{ಕ್ಕೆ}$ ವೃದ್ಧಿಸಿದ್ದು, ಕಳೆದ 27 ತಿಂಗಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ ಹಣದುಭೂರ ಏರಿಕೆ ಎಂದರೆ ಜನತೆಗೆ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಬಿಸಿ ತಟ್ಟಪ್ಪುದು ವಿಚಿತ. ಕೋವಿಡ್-19 ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ ಪರಿಣಾಮ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈಸಿದು, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಣದುಭೂರ ಏರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ತಜ್ಜರ್.

ಹಣದುಭೂರ ಮತ್ತಪ್ಪು ಏರಿಕೆ ಸಂಭವ : ಕಾಗಿನ ಟ್ರೇಂಡ್ ಗಮನಿಸಿದರೆ 2021-22ರಲ್ಲಿ ಸಗಟು ಹಣದುಭೂರ 1.5 ರಿಂದ 5.5ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಕೋವಿಡ್ ಲಿಸಿಕ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ವಿಶರಣೆಯಾಗುವ ತನಕ ಹಣದುಭೂರವೂ ಏರುಗೆಯಿಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು ಎಂಬ ಆತಂಕ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಣದುಭೂರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥ ಇಂಡಿಯಾ ತನ್ನ ಬಡ್ಡಿದರಗಳನ್ನು ಏರಿಸುತ್ತದೆ. ಬಡ್ಡಿದರಗಳು ಏರಿಕೆಯಾದಾಗ ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಲೆಗಳು ಇಳಿಯುತ್ತವೆ. ಹಣದುಭೂರವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಡ್ಡಿದರಗಳನ್ನು ಏರಿಸುವುದೂ ಕಷ್ಟ, ಸತತ 4 ಹಣಕಾಸು ದ್ವೇಮಾಸಿಕ ಪರಾಮರ್ಶಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಬಿಂ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದೆ.

ಉತ್ಸುಕಿಮೆಂಟ್, ವಿದ್ಯುತ್ ತುಳ್ಳಿಯ ಎಫ್‌ಎಸ್:

ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಸುಗಳ ದರ ಗಗನಕ್ಕೆರದೆ. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಚ್ಚಾತ್ಯೈಲ ದರದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಏರುಗತಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಕೇಂದ್ರ-ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಜನರೆಗೆ ತಟ್ಟಿದೆ. ಕ್ಯಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್, ಉತ್ಸುಕಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ತುಳ್ಳಿಯಾಗಿರುವುದು ಕೂಡ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೈಸೆಲ್, ನ್ಯೂಸಿರ್ಕ ಅನಿಲ, ವಿದ್ಯುತ್, ಮೊಟೊರ್ ಹಾನಗಳು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉತ್ಸುಗಳು, ಲೋಹದ ವಸ್ತುಗಳು, ಆಪ್ಲಿಕೇಶನ್, ಬೇಸಿಕ್ ಮೆಟಲ್, ಪ್ರಿಂತರ್, ಕಾಗದ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಉತ್ಸುಗಳು, ಮರ ಮತ್ತು ಮರದ ಉತ್ಸುಗಳು, ಜವಳಿ, ಸಿದ್ದ ಉದುಪು, ತಂಬಾಕು ಉತ್ಸುಗಳು, ಪಾನೀಯ, ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳು 2020ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2021ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಹಕ ದರ ಸೂಚ್ಯಂಕ :

ಸಗಟು ದರ ಆಧಾರಿತ ಹಣದುಬ್ಬರ (ಡಬ್ಲ್ಯೂಟಿಎಂ) ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಸರಕಾರದ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಹಕ ದರ ಆಧಾರಿತ ಹಣದುಬ್ಬರ ಸೂಚ್ಯಂಕ (ಸಿಪಿಎ) ಮುಖ್ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳಿದ ಹಣದುಬ್ಬರ ಕೂಡ ಮಹತ್ವದಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಎನ್ನುವ ತ್ರೀಂದ್ರ ಮುಖ್ಯ ಅದು ಸರಕಾರದ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲಿದೆ. ಸಿಪಿಎ ಹಣದುಬ್ಬರ ಮುಂಬಯಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಕೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಹಣದುಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಬೇಡಕೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವಂಥಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಮೂರ್ಕೆಕೆಯ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಪರಿಣಾಮ ಮೂರ್ಕೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಹೇಡೆತ ಬಿಡ್ಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಆರೋಬಿಕ ಮುಂದಿನ 6 ತಿಂಗಳಿನ ಕಾಲ ಬಣ್ಣದರ ಇಳಿಸುವ ನಿರ್ಣ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೇಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕುಲಪತಿ ಎನ್.ಆರ್. ಭಾನುಮಾರ್ತಿನ್.

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ 2021ರ ಪ್ರಿಲೋನಿಂದ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ, ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣದ ದುರಿಯನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಇದು ನಿರಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಂಬಡೋಲತ್ತರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮುಂದಿರುವ ಬೆಂಕಣಿಗೆ ಸುಲಭ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣದ ದುರಿಯನ್ನು ತಂಗಿನ ಶೇ.೪ ಲಿಂದ ಶೇ.೫ಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಹಣದುಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಸಿಫಾರಿಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದ್ದಾಗ ಹಾಕಿಕೆದಾರರ ವಿಶ್ವಾಸ ವೃಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಣದುಬ್ಬರ ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ?

ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಳವಾದಾಗ ಬೇಲೆ ಪರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಡಕೆಗೆ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಾಕ್ಷಿಕ ಆಗದಿದ್ದಾಗಲೂ ಬೇಲೆ ಏರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಜನ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ವಿಚ್ಯು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದುಡ್ಡ ತನ್ನ ಮೌಲ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತದೆ.

2021 ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದುಬ್ಬರ ತ್ರೀಂದ್ರ :

- ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತುಗಳ ಹಣದುಬ್ಬರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.4.24. ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.5.13ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ.
- ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಹಣದುಬ್ಬರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.1.11 ಇಳಿಕೆ, ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.2.8 ಇಳಿಕೆ.
- ಆಹಾರೇತರ ವಸ್ತುಗಳ ದರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.3.13 ಏರಿಕೆ, ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.4.16 ಏರಿಕೆ.
- ಕಚ್ಚಾತ್ಯೈಲ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಸಿರ್ಕ ಅನಿಲ ದರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.9.48 ಏರಿಕೆ.
- ಬಿನಿಜಗಳ ದರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.2.67 ಏರಿಕೆ.

ಪ್ರಿಲೋನಿಂದ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಗೆಟ್ :

ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ 2021ರ ಪ್ರಿಲೋನಿಂದ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ, ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಗುರಿಯನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಸಲಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಇದು ನಿರಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಂಬಡೋಲತ್ತರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮುಂದಿರುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸುಲಭ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಗುರಿಯನ್ನು ಕಾಗಿನ ಶೇ.4 ಲಿಂದ ಶೇ.೫ಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಹಣದುಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಸಿಫಾರಿಶ ಇದ್ದಾಗ ಹಾಕಿಕೆದಾರರ ವಿಶ್ವಾಸ ವೃಧಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರೋಬಿಕ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 2021ರ ಮಾರ್ಚ್ 31ರ ತನಕ ಹಣದುಬ್ಬರವನ್ನು ಶೇ.4 ರೊಳಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಗರಿಷ್ಠ ಶೇ.6 ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ.2 ರ ತನಕ ಮುತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಈ ಕಡ್ಡಾಯ

ಮಿತಿಯೋಳಗೆ ಹಣದುಭೂರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆರೋಬಿಂ ಏನೆನ್ನುತ್ತದೆ ?

- ಇತ್ತೀಚಿನ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಲಿಂಕ್‌ವೆಚ್ಚಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದುಭೂರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ.
- ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮೇಲಿನ ಕೇಂದ್ರ-ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳೂ ಉನ್ನತವಾಗಿವೆ.
- ಕ್ರೊರಿಕಾ ವಲಯದ ಕಚ್ಚು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ತುಣ್ಣಿಯಾಗಿವೆ.
- ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತುಗಳು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ದುಬಾರಿಯಾಗಲು ಕಚ್ಚು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಿಗಳ ಕಾರಣ.
- ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಣದುಭೂರ ಇಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶೇ.6ಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿದಿತ್ತು.
- ಪ್ರಮುಖ ತರಕಾರಿಗಳ ದರ ಇಳಿಕೆಯು ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಣದುಭೂರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿತ್ತು.
- ನವೆಂಬರ್-ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೆಲೆಗಳ ಆಗಮನವೂ ಸಹಕರಿಸಿತ್ತು.
- ತರಕಾರಿಗಳ ದರಗಳು ಸ್ವಯಂ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರಲಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳು ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಲಿವೆ.

ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಆರೋಬಿಂ ಪಾತ್ರ ಏನು?

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತನ್ನ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಣದುಭೂರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಲ್ಲದು. ಬಡ್ಡಿದರಗಳನ್ನು ಏರಿಸಿದರೆ ಜನ ಸಾಲ ಇರಿದಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಹೊಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ತಗ್ಗಿ ಹಣದುಭೂರವು ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಆರೋಬಿಂ ತನ್ನ ರೆಪೋ ದರ, ರಿವರ್ಸ್ ರೆಪೋ ದರ, ನಗದು ಮೀಸಲು ಅನುಪಾತವನ್ನು (ಸಿಆರ್‌ಆರ್) ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಹರಿವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ, ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಯಶ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದೂ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲ, ಏರಿಕೆಯ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಹೆಚ್ಚಿಗಾದರೆ ಹೊಡಿಕೆ, ಲಿಂಕ್ ವೆಚ್ಚಿಗಳ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಳಬು, ಜನರ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಳು ಅದೊಂದರಿಂದಲೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಣದುಭೂರ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಖರ್ಚಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದರೂ, ಅಧಿಕ ಬೆಲೆವಳಿಗೆ ಈಗ್ಗಿತ್ತದೆ. ಹಣದುಭೂರ ನಿಯಂತ್ರಣಲು ವೇತನ ಕಡಿತ, ವೆಚ್ಚ ಇಳಿಕೆಯ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಉದ್ಯೋಗ ನಷ್ಟ, ಅಧಿಕ ಹಿಂಜರಿತದ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೋಷಿಸಲು ಹಣದುಭೂರದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮುಖ್ಯ.

ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಂಚಕರಿಗೆ ಬಿಗ್‌ಶಾಕ್ :
ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಹತ್ವದ ಕ್ರಮ

ನವದೆಹಲಿ : ದೂರವಾಣಿ ಕರೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯದ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ವಂಚನೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿದೆ ಎಂದು ಸಂವಹನ ಸಚಿವಾಲಯ ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತಿಲ್ಲ. ತಿಳಿಸಿದೆ. ವಿಶಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಅನಗ್ತ್ಯ ಪರ್ಯಾಯದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತು ಗಂಭೀರ ಹಣಕಾಸು ವಂಚನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಹಕರ ದೂರುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸಂವಹನ ಸಚಿವ ರವಿ ಶಂಕರ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಸೂಮವಾರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ಈ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ-ತಂತ್ರಿತರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂತೆಯೇ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಖಾತೆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಕರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ತಂತ್ರ ಮಾಡಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಲಗರಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಕಳುವು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಜಂಡಾದಾರರ ಕಿರುಕುಳಿಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಸೇವಾದಾರರನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರ್ತೃ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಚಿವರು ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಟೆಲಿಕಾಂ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಣಕಾಸು ವಂಚನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯಗೂ ವಂಚಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕಟ್ಟಿಸಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಸಚಿವಾಲಯ ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತಿಲ್ಲ. ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಅಂತಿಮ ಅಂಶಗಳ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಬಜೆಟ್

ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಫಲತಾಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 70 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಾರ್ಷಿಕ ಬಜೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿವೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕೆ ಮಾಡುವ ನೀತಿ ಅಯೋಗ ಸಹ ಇದೆ. ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ಎಲ್ಲಾ ದರ್ಜೆಯ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಹ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಹೊಡುವ ಅಧವಾ ಜನರನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. 1950 ಮತ್ತು 2021ರ ನಡುವೆ ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಸಮುದಾಯ ಕೂಡಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರಗತಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿದೆ. ಭಾರತದ ಮಟ್ಟೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿಲ್ಲ.

ದೇಶದ ಶೇಕಡಾ 50%ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ತಾವು ಇಟ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೆಂದಿನ ಉಟ್ಟಿ ವಾಸ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ನಾವು ಪಕ್ಷಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕರ್ಷಪಾತ್ರವಾಗಿ ಭಾರತದ ನಿಜವಾದ ಹಿತಾಸ್ತಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ಪಕ್ಷದ ವಕ್ತಾರರಂತೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆಬಬ್ರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಸರೆರಬಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಮುಂದಾಗಿ ಕೇವಲ ಒಣ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಅಂಶಗಳು ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಫೋಂಟ್‌ನ್ಯೂಸ್ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಾರಿಯಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ. ಅದು ಈಗಿನ ಕಿಳಿಬು ಹಿಡಿದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಫೋಂಟ್‌ನ್ಯೂಸ್ ಸಂಪರ್ಕ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ದಾಳಿಗೆ ತರಲು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರ ಫೋಂಟ್‌ನ್ಯೂಸ್ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಾಲಿಯಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ. ಅದು ಈಗಿನ ಕಿಳಿಬು ಹಿಡಿದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಫೋಂಟ್‌ನ್ಯೂಸ್ ಸಂಪರ್ಕ ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ದಾಳಿಗೆ ತರಲು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಉಪಯೋಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ದಾಳಿಗೆ ತರಲು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

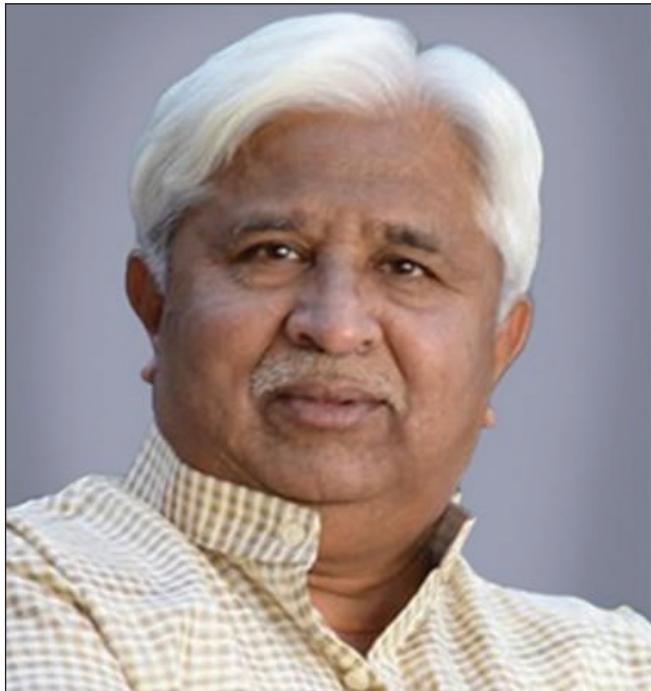
ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಶ್ವಯುಕ್ತರ ವಿಷಯವಿದೆ. ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ, ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಖೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಭಾಜುತ್ತಾ ತಪ್ಪದೆ ಅಧವಾ ಅದ್ವೈತ ಹೆಚ್ಚಿಗಿಯೇ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಜನಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಧವಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಜಾರಿಯಾದ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಿಂದಲೇ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಡ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನರೇಗಾ, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ, ಬೇಟಿ ಬಜಾಪ್ರೋ ಬೇಟಿ ಪಡಾಪ್ರೋ, ಸ್ವಚ್ಚ ಭಾರತ್, ಆಯುಷ್ಯಾನ್ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಅದರ ನಿಜ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪುವುದು ತುಂಬಾ ಕೆಷ್ಟವಿದೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಜ್ಞಾನ ಬಡತನ ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯ ಕೌರತೆ, ಭೂಪ್ರಾಚಾರ ಮತ್ತು ಸ್ವಜನ ಪ್ರಕಾಶ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರ್ದ್ವಿಕಾರ ಮತ್ತು ಅಸೂಯೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಯಾಗಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಧವಾ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಅಂಶಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರ ವಿರೋಧದ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗಿಂತ, ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾದ ಮತ್ತು ಸಮಾನವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರತಿ ಬಜೆಟ್ ಕೇವಲ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಣ ನಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡ್‌ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ
ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಕೆ. ಹಾಟೀಲರವರು ಮಾನ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಹಣತಾನು ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಿಮಂಜಾ
ಸೀತಾರಾಮನ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಲಿನವರ್ಡ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗವನರ್‌ರವರಿಗೆ ಮನವಿ ಪತ್ರ ನಲ್ಲಿಕೆ

ನಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ
ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ 2011ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ
97ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ನಹಕಾರ
ಸಂಸ್ಥೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು
ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ದುಲಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
ಮತ್ತು ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ
ಪ್ರದಾನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು
ನಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಮತ್ತು
ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು
ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

2019ರಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಬ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್‌ವ್ಯೋ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪತ್ತನದ ನಂತರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಗೆ 2020ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು 29 ಜೂನ್ 2020 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಎರಡು ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ (i) ಕಾಯ್ದೆಯ ಹಿಂದೆ ಕೈಬಿಡಲಾದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಮತ್ತು (ii) ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಿಸುವುದು. ಕಾಯ್ದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಉದ್ದೇಶ ಶಾಫ್ರೋನೀಯವಾದರೂ ಇದು ಸಂವಿಧಾನದ 97ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ತಿಳಾಂಜಲಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ 2011ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ 97ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು
ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ

ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಮತ್ತು
ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸುವುದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಖೋಜಿಸಿ,
ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಸೋಸಿ / ಎಸೋಟಿ ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 2 ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೀರಳಾಗಿ, ಚುನಾವಣಾ ಮೇಲ್ಮೈಜಾರಣೆಗೆ ಅಯೋಗದ ಸ್ವಾಪನೆ.
ಮಂಡಳಿಯ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪದಾರ್ಥಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ವರ್ಷಗಳ ನಿಗದಿತ ಅವಧಿ ಮುಂತಾದವರ್ಗಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಯೂನಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಪ್ರದೇಶ ಸೀಮೆತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಅಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿವೆ. ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಅ) ಪೇರು ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳ ವಿವರಗಳು :

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆ ಮೊದಲ ಭಾರಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ
ಅನ್ನಯಿಸುವಾಗ, ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಹೇರು ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳನ್ನು
ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
ರಿಚವ್‌ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಈಕ್ಕಿಟಿ ಹೇರುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಿದ್ವಪು.
ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇರಿಗೆ ಒಂದು ಮತವಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು
ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಅನ್ನಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಿನ
ಮೊತ್ತವನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ, ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಮತ ಜಲಾಯಿಸುವ
ಹಕ್ಕಿದ್ದು, ಒಂದು ಹೇರಿಗೆ ಒಂದು ಮತದೊಂದಿಗೆ ಈಕ್ಕಿಟಿ ಹೇರುಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ,
ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್
ಅನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಫೆಟಕ್ವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಹಕಾರ
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಹೊಸ ಹೇರುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು
ಮುಂದೆ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಹೊಸ ಹೇರುಗಳನ್ನು
ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಯವಾಗ್ಯಾತ್ಮ ತಾಲುಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ
ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕಿಗೆ ಹೇರು ವಿಶರಣೆ
ಮಾಡಿ ಬಂದವಾಳ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅಸಂಭವ. ಇದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್
ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
ಮಾತ್ರ ಹೇರುಗಳ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೇರುಗಳನ್ನು ಹೇರು
ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೇರುದಾರರು
ತಮ್ಮ ಹೇರು ಹೊತ್ತವನ್ನು ಹಿಂಂದಿದೆಯವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ.

ಆ) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪೇರು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ನಿಬಂಧ :

କାହିଁ ତିଦ୍ଦିପଦି ଜାରିଯାଦ ନନ୍ତର ରିଶର୍ଫ ବ୍ୟୁଂକିନ ମାଗ୍ଫିସ୍‌ଲେଚିଙ୍ ବ୍ୟୁତିରିକ୍ତବାଗି ଫେରୁ ମୋତ୍ତପଣ୍ଡ ମୁରିପାବତି ମାଦୁପଣତିଲି. ପ୍ରସ୍ତୁତ ରିଜର୍ଫ ବ୍ୟୁଂକୁ ସହକର ବ୍ୟୁଂକୁଗଳିଠିଦ ସାଲ ପଢ଼େଯିଲୁ ନିଗଦିତ ପ୍ରମାଣଦଲ୍ଲି ଫେରୁ ହୋବିରୁପୁଦୁ କଢାଯିଗୋଛିରୁପୁଦରିଠିଦ, ସଦସ୍ୱରୁ ଅନିଵାଯିତବାଗି ଫେରନ୍ତୁ ବିରୀଦିଷିଦ୍ଧାରେ. ହୀଏ ଅନିଵାଯିତବାଗି ବିରୀଦିଷିଦ ଫେରୁ ମୋତ୍ତପଣ୍ଡ ବାପସ ପଢ଼େଯିଲୁ ସାଧ୍ୟବାଗିଦିଦଲ୍ଲି ସଦସ୍ୱରୁ ବ୍ୟୁଂକୁଗଳ ମେଲିଟ୍ଟ ପିଶାସକ୍ଷେ ଭଂଗ ବରୁତ୍ତଦେ ମତ୍ତୁ ବ୍ୟୁଂକୁଗଳ ବେଳପଣୀଙ୍କ କୁଠିତପାଶୁରିଦେ.

ಇ). ನಿದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅಹಂತಿ :

ಕಾಯ್ದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಂತರ ಶೇ.51ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು ಅಕೆಂಟೆನ್ನಿ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೀಕೆಂಪು ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಯಾಚಾರಕ್ಕರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಅವಧಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು 97ನೇ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣ

నగరగళల్లి కాయ్యి కలం 10రల్లి నిదిష్టపడిసిద అహతే హందిరువ వ్యక్తిగళన్న నిదేశకరాగి పడెయువుదు కష్టవాగుతుదే.

ಈ) ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಲೀನ :

ವರದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸದಸ್ಯರ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಯ ಆತಯಕ್ಕೆ ವೃತ್ತಿರೀತಿವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ರಿಷರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆಯತ್ತದೆ. ಈ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಸಹಕಾರಿ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆ.

೮) ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪ್ರೋರೇಟ್ ಫಟಕಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ :

କୁକ୍ଷଟି ହେଉଗଲ ଏତରଣେ ନଂତର ଗଣନୀୟ ପ୍ରମାଣଦଲ୍ଲି ହେଉଗଲାନ୍ତିରୁ
ହୋଇଦିଯିବ ବୃକ୍ଷଗଳୁ ବାସ୍ତଵିକ ମାଲୀକରୁ / ପ୍ରତତ୍ତବଦିକରାଗୁତ୍ତାରେ ମୁହଁ
ଅଧ୍ୟେତ୍ର / ବୃଷତ୍ତବ୍ରଷ୍ଟପକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକରାଗୁତ୍ତାରେ ଅଧିବା ଅପର ସଂବନ୍ଧିକରୁ
ମୁହଁ ସ୍ନେଇତରନ୍ତୁ ବୃଷତ୍ତବ୍ରଷ୍ଟପକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକରନ୍ତୁଗି ନେମିମୁତ୍ତାରେ.
“ଶହକାର”ଦ ହେଲିନାଲ୍ଲି ଶ୍ରୀମଂତରୁ ମୁହଁ ପ୍ରଭାବିତ ବୃକ୍ଷଗଳୁ ବ୍ୟାଙ୍କନ୍ତୁ
ହୋଇଦିଲୁ ଜଦୁ ହିଦିନ ବାଗିଲିନିଦ ପ୍ରେସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦିଦଂତାଗିଦେ. ଜଦୁ
ନାମମାତ୍ରେ ଶହକାର ବ୍ୟାଙ୍କନ୍ତେ ଆଗିଦ୍ଦ୍ର, ବାସ୍ତଵଚାଗି ବ୍ୟାଙ୍କନ୍ତେ କାହୋରେଇଛା
ଫେଟକଚାଗିରୁତ୍ତଦେ. ବୃକ୍ଷଗଳ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିଥିଯନ୍ତୁ ପରିଗେହିନ୍ଦେ ଏଲ୍ଲ ସଦସ୍ୱରୁ
ସମାନରୁ ଏନ୍ଦୁପାଇବାର କାହାର ତିଲାଙ୍ଗଲି ନିର୍ଦ୍ଦିଦଂତାଗିରେ.

ಪಂಚಾಬ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕೋ-ಆರ್ಥಿಕವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದ ಪಂಚನೇ ಮಾಡಿದ್ದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಕರು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಂಚನೇಯನ್ನು ಪಡ್ಡಹಣ್ಣು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಈಗಿರುವ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಂತರವೂ ಅಂತಹ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂತಹೂ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ವಿಲಾಸ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹಗರಣ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಜ್ಞಲಂತವಾಗಿದೆ. ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಂಚನೆ ಒಂದು ಅಪವಾದವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೇ ವಿನಹ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಗಳ ಮೂಲಸ್ಥಾಪವನ್ನು ಬದಲಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೇಣುಕಾರರ ವಿಶಾಸವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಬದಲಾವಣೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬಾರದು.

ఆద్యరింద, మేలిన సంగతిగళన్ను పరిగణిసి, బ్యాంకింగ్ నియంత్రణ కాయ్ద 2020ర తిమ్చుపడియింద ఆద తొందరెయన్న నివారిసలు సూక్త క్రమశ్శేషాల్భాబేచిందు మహామంజళిద అధ్యక్షరాద శ్రీ ఎసో.కే. పాటిలరవరు మాన్స విత్త సజివరను, వినంతిసిద్ధారే.

ನನಿದು ಸಿಟಿಲ್ ನ್ಯೂಲರ್? ಕಾಲಿನ ಮಾತು

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ರಾಹಕನೊಬ್ಬನು, ಸಾಲ ತೀರಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಅಳೆಯುವ ಮಾನದಂಡವೇ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್. ಅದನ್ನು ಸಿಟಿಲ್ ಸ್ಕೋರ್ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಹಕನ ಹಿಂದಿನ 6 ತಿಂಗಳಿಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅಜೆಗಳು, ವಳೆಯು ಸಾಲದ ಕಂತು ಕಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕಗಳ ಸಹಿತ ವಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ನಿಗದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಲು, ಖಾಸಗಿ ಧರ್ದಪಾಟೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಇವೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಧರ್ದಪಾಟೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ರಾಹಕರ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರನ್ನು ಲೆಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಅನಂತರ ಆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಸಾಲ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಈ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೇಟನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತವೆ. 740 ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ನಾವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ದಿಸ್ಪಿಂಕ್ಸನ್‌ಗೆ ಸಮ. ಅದರಿಂದ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾವನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಗರಿಷ್ಠ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ 850. ಆದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಹಕರು, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನೇ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ಬಗೆಗೆ ನಿಲಾಕ್ಷದಿಂದ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕೊಂಚ ಗಮನ ಹರಿಸೋಣ.

ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕಟ್ಟು: ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗಲೂ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ಹೊಂದಿದವರ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅಜೆ ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಾಗಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಗಳಿಂದ ತರ್ಕ್ಷಣಿದ ಸಾಲವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿರೀದಿಸುವಾಗ ರಿವಾರ್ಡ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಪೌಟ್ ಅನ್ನು, ಕ್ಯಾಷ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಉಚಿತ ಉಡುಗೋರೆ, ಕೊಪನ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ದರ : ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ 700 ಅಥವಾ 725ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದ ಅಜೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಲಭಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಿ ೧೦೮ ವೇಳೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಅಜೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರೂ ಆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋಫೆಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು : ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವರೆತೆಯೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರೋಫೆಸಿಂಗ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ನಿಗದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಸಿಂಗ್ ಶುಲ್ಕವೂ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸ್ಕೋರ್ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಗೀಳನೀಯ ಮೊತ್ತ ವನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು.

WHAT IS CIBIL SCORE?

- Ranges between 300 to 900.
- Measure of creditworthiness for individuals.
- Higher the score, higher are the chances of loan approval.

WHAT IS CIBIL RANK?

- Ranges between 1 to 10.
- Measure of creditworthiness for businesses.
- Lower the rank, higher are the chances of loan approval.

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಹಗರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆರ್ಜಿಬ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಸಮರ

ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕೆಲವು ವಾರ್ಷಿಕ ವಿವಿಧ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹಗರಣಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಗರಣಗಳು ವರಾನಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ಆರ್ಜಿಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಸ್ವಾಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಳ್ಳಾರಿಯೆಂದರೆ, ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ವಾಣಿವ, ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ, ಮೇಂಪುಜಾರಣೆ ನಡೆಸುವ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಜಿಬ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇದುವರೇನೂ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಆರ್ಜಿಬ ಅಧಿಕಾರಿ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೇಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಯಾಗಿ ಮಾರಿದ್ದಾರೆ.

ನವದೆವಲಿ : ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಹಗರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಸಮರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ಕೆಳದಾರರ ಪರ ವರ್ಕೆಲ ಸತ್ಯ ಸಭರವಾಲ್ ಅವರು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸಿರುವ ಅಕ್ರಮಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಬಿಬ ತನಿಬೆ ನಡೆಸಲು ಆದೇಶಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಸುತ್ತೀಂಕೋರ್ ಮೋರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿವಿಧ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್/ಹಣಕಾಸು ಹಗರಣಗಳಿಗೆ ಆರೋಬಿಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ಅಕ್ರಮಗಳೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಆರೋಪವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಕೆಲರು ಸಿಬಿಬ ತನಿಬೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಹಗರಣಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆತ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆರೋಬಿಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಾಸನಬಂಧ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಹಗರಣಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರ್ಕೆಲ ಸತ್ಯ ಸಭರವಾಲ್ ಆರೋಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆರೋಬಿಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಸ್ವಾಷ್ಟ ಕೆಳದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಗರಣಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಗರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಬಿಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಸ್ವಾಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಳ್ಳಾರಿಯೆಂದರೆ, ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸುವ, ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ, ಮೇಲ್ತಿಜಾರಣೆ ನಡೆಸುವ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆರೋಬಿಬ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಆರೋಬಿಬ ಅಧಿಕಾರಿ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಯಾಗಿ ಮಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಜನರು ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ : ತನ್ನ ತೇವಣಿದಾರರು, ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಯೇರುದಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಆರ್ಜಿಬ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರು ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೆಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಗರಣ : ಕಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಿಂಗ್ ಸಿಎಸ್ ಬಂಧಿಸಿದ ಜಾರಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಯಾರ ಮೇಲೆಯೂ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದಿಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಬಿಬ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾತಿ. ಆದರೆ ಮೇಲ್ತುಷ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅಧಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಹಗರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೂ ಸಿಬಿಬ ತನಿಬೆಗೆ ಕೋರಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ ವಂಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈವರೆಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೂ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪದ ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರೋಬಿಬ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ ಎಂದು ಅಜ್ಞಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಹತ್ತು ಪ್ರಕರಣ ಉಲ್ಲೇಖ : ಈ ಅಜ್ಞಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಹತ್ತು ಬೃಹತ್ ವಂಚನೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಕಿಂಗ್ ಫಿಶರ್ ಹಗರಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹಗರಣ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮೂಲದ ಖಾಸಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಗರಣ ನೀರೋರ್ ಮೋದಿ/ಪಿವನೋಬಿ ಹಗರಣ ಲ್ಯಾಕ್ ವಿಲಾಸ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಗರಣ ಐವಲ್ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಎಸ್ ಹಗರಣ ಪಿಎಂಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಗರಣ ಯೆಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಹಗರಣ ಫ್ಸ್‌ಲೀಸಿಂಗ್ ಕಂಪನಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಹಗರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಜೆಟ್ ಬಳಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆ ಚಿಂತೆ!

ನವದೆಹಲಿ : ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಎಪ್ಪು ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆರೋಗ್ಯ, ಕೃಷಿ, ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್ ಬಿಕ್ಷುಭಿನ್ನ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಭಾರಿ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಇದರಿಂದ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಿಧಿರೋ ಇಮ್ಬಡಿಯಾಗಲಿರುವ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಧಿಸಲಿರುವ ಸಾಲದ ಹೊರತೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?

ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ : ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕಿದ್ದರೆ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಶಿಸ್ತನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅದಕ್ಕೂಂದು ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಚೊಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಜೆಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನೇ 2003ರಿಂದ (ಎಫ್‌ಆರ್‌ಬಿಎ) ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆ 2020–21ರಲ್ಲಿ ಜಡಿಪಿಯ ಶೇ.3ರ ಒಳಗಿರಬೇಕಿತ್ತು.

2019–20ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆ ಶೇ.4.6ಕ್ಕೆ ತಗ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗೂ 2020–21ರಲ್ಲಿ ಶೇ.3.5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೂ ಇತ್ತು. ಇನ್ನೇನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಶೇ.3ಕ್ಕೂ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವ ವಿಶ್ಲಾಸವೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಕೋವಿಡ್ ಬಿಕ್ಷುಭೂ ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿಸಿದೆ.

ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆ 2020–21ರಲ್ಲಿ ಜಡಿಪಿಯ ಶೇ.9.5ಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯಲಿದೆ ಎಂದು ಬಜೆಟ್ ಅಂದಾಜಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಶೇ.3ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆ ಹಾತಾ ಶೇ.9.50ಕ್ಕೆ ಪರಿಕೆಯಾಗುವುದು ಸಾಂಪರ್ಕ ಪರಿಣಾಮವಿದೆ. ಕೆಲ ವರದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇದು 2020–21ರಲ್ಲಿ ಶೇ.10.2ಕ್ಕೂ ಉಲ್ಲಖಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಇಮ್ಬಡಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ. ಘೋಳುದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆ 7.96 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಂದ ದಿಧಿರೋ 18 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಜಿಗಿಯಲಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಹೊರತೆ ಸ್ವಾಷಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಸಾಲವೂ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಲಿದೆ. ಸಾಲದ ಬಾಬು ಸರಕಾರ ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೊತ್ತವೂ ಏರಲಿದೆ. ವಿಶ್ಲೇಷ್ಯ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥದಪ್ಪ ಪಾಲು ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ 2021–22 ರಿಂದ ಮುಂದಿನ 2–3 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತವಾಗಲಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಹಣಕಾಸು ತಜ್ಞರು.

1 ರೂ. ಗಳಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ 36 ಪ್ರೇಸೆಸ್ ಸಾಲವೇ ಮೂಲ!

ಬಜೆಟ್ ಪ್ರಕಾರ, 2021–22ರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರತಿ 1 ರೂ. ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 36 ಪ್ರೇಸೆಸ್ಯಾಪ್ ಸಾಲದಿಂದ ಸಿಗಲಿದೆ. ಉಳಿದ ಮೂಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟಿರೆ, ಸಾಲದ ಬಾಬು ಸಿಗುವ ಮೊತ್ತವೇ ಸರಕಾರದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು. ಆದರೆ ಸಾಲ ಎಂದರೆ ಬಡ್ಡ ಕಟ್ಟಲೇಬೇಕಲ್ಲವೇ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಡ್ಡಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತ ಸಂದಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿ 1 ರೂ. ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 36 ಪ್ರೇಸೆಸ್ ಸಾಲದಿಂದ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲುವುದಾದರೆ, 15 ಪ್ರೇಸೆ ಜಿವ್‌ಸೋಟಿಯಿಂದ ಸಿಗಲಿದೆ. ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 14 ಪ್ರೇಸೆ, ಕಾರ್ಮೆರೇಟ್ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 13 ಪ್ರೇಸೆ, ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ 8 ಪ್ರೇಸೆ, ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದಿಂದ 5 ಪ್ರೇಸೆ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಇದು ಸರಕಾರ ಸಾಲವನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾಲದ ಬಡ್ಡ ಕಟ್ಟಲು 20 ಪ್ರೇಸೆ ಮೇಜಲು

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ತನಗೆ ಸಿಗುವ ಪ್ರತಿ 1 ರೂ. ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 20 ಪ್ರೇಸೆಯನ್ನು ಬಡ್ಡ ಕಟ್ಟಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಪಾವತಿಸಲಿದೆ. ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡ ಪಾವತಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತ ಹೊಗುವುದು ಖಚಿತ. ರಾಜ್ಯಗಳ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುಂಕದ ಪಾಲಿನ ಬಾಬು 16 ಪ್ರೇಸೆ, ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 13 ಪ್ರೇಸೆ, ಹಣಕಾಸು ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ 10 ಪ್ರೇಸೆ, ಇತರ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ 10 ಪ್ರೇಸೆ, ಸಿಬ್ಬಿಡಿಗೆ 9 ಪ್ರೇಸೆ, ರಕ್ಷಣೆಗೆ 8 ಪ್ರೇಸೆ ಲಿಜಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದೆ. 2021–22ರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ರಕ್ಷಣಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತಿ 1 ರೂ.ನಲ್ಲಿ 8 ಪ್ರೇಸೆ ಸಿಗಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ ದಿಧೀರ್ ದುಪ್ಪಟ್ಟು

- ಬಡೆಟ್ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ 2020-21ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ : 7,96,337 ಕೋಟಿ ರೂ. (3.5%)
- 2020-2021ರಲ್ಲಿ ಬಡೆಟ್ ಪರಿಷ್ಕತ ಅಂದಾಜು : 18,48,655 ಕೋಟಿ ರೂ. (9.5%)
- 2020-2021ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ : 14,55,989 ಕೋಟಿ ರೂ.
- 2021-22ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಕಂದಾಯ ಕೊರತೆ : 11,40,576 ಕೋಟಿ ರೂ.
- 2020-21ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕ ಕೊರತೆ : 11,55,755 ಕೋಟಿ ರೂ.
- 2021-22ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕ ಕೊರತೆ : 6,97,111 ಕೋಟಿ ರೂ.

ಕೋವಿಡ್‌ನಿಂದ ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ ಇವ್ವಡಿ

ಕೋವಿಡ್ ಬಿಕ್ಕಣಿನ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗಿರುವ ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ ಇವ್ವಡಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಇನ್ನು ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗೆ ಸರಕಾರಿಗೆ ಮಂಜಾಗ್ರಹಣಕೆಯಿಂದ, ವೆಚ್ಚಣಿನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ತೀ ಸಮಾಲು ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತಕರ ಮಾತ್ರ.

ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ ಭರಿಸಲು ಸಾಲದ ಮಾರ್ಗ ತಳಿಯಚೇಕು

ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ ದಿಧೀರ್ ದುಪ್ಪಟ್ಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಣಕಾಸು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಿಂದ 2020-21ರಲ್ಲಿ 12 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿದೆ.

ಸರಕಾರ ಸಾಲ ಪತ್ರಗಳನ್ನು (ಜಿ-ಸೆಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟಿ ಬಿಲ್) ಬಿಡುಗೆ ಮಾಡಲಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಸಾಲ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಹಣಕಾಸು, ವಿಮೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೀದಿಸಲಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಬಡ್ಡಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರ ಸಾಲಪತ್ರಗಳಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಿಗುವ ಬಡ್ಡಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ. ಬಡೆಟ್ ಪ್ರಕಾರ 2020-21ರಲ್ಲಿ 12.73 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಹಾಗೂ 2021-22ರಲ್ಲಿ 9.67 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಾಲವನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಿಂದ ಪಡೆಯಲಿದೆ. ಗಳಿಸಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಮೌತ್ತ 2020-21ರಲ್ಲಿ 18 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಹಾಗೂ 2021-22ರಲ್ಲಿ 15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗುವ ಅಂದಾಜಿದೆ.

2020-21ರಲ್ಲಿ ಜಡಿಪಿಯ 9.5%ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವ ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ 2021-22ರಲ್ಲಿ 6.8%ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೂ, ಎಫ್‌ಆರ್‌ಬಿಎಂ ಪ್ರಕಾರ ಶೇ.3ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್ ಬಿಕ್ಕಣಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಆರ್‌ಬಿಎಂ ನೀಡಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು 15ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದೆ. ಇದರ ಅಧ್ಯ ಶೇ.3ಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರೇಯ ಕೊರತೆ ಇಳಿಸಲು ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ.

ಸಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ಪರಿಣಾಮ

- ಸರಕಾರದ ಸಾಲಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸರಕಾರ ಸಾಲ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಹೊಡಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಆದಾಯವು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಇಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಗದು ಲಭ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗೆ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ವರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.
- ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ವಿಶರಣೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಮೊಂದಾಗಿಕೆ ಸವಾಲಾಗಬಹುದು.
- ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಏರಿಸಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ, ರಮ್ಮೆ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಬಹುದು. ಉತ್ತಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬಡ್ಡಿ ದರ ಏರಿಕೆ ಹಣದುರ್ಬಳಿಕ್ಕು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.
- ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೇಟಿಂಗ್ ಎಚ್‌ನಿಗಳು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೇಟಿಂಗ್‌ಅನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.
- ರೇಟಿಂಗ್ ಎಚ್‌ನಿಗಳು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಅನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದರೆ, ವಿದೇಶಿ ಮೂಲದ ಸಾಲ ದುಬಾರಿಯಾಗಬಹುದು.

ಪರಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ :

- ಬಡೆಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ
- 2019-20ರಲ್ಲಿ 6,12,070 ಕೋಟಿ ರೂ.
- 2020-21ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕತ ಅಂದಾಜು : 6,92,900 ಕೋಟಿ ರೂ.
- 2021-22ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು : 8,09,701 ಕೋಟಿ ರೂ.

ಸರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು

ಸಾಲದ ಮೌತ್ತವನ್ನು ಇಳಿಸಲು ತೆಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಬಹುದು. ತಕ್ಷಣದ ಪರಿಹಾರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸ್ವಂತ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿಡೆಬೇಕು. ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಅನುತ್ಪಾದಕ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚು : ಬಡೆಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ 2020-21ರಲ್ಲಿ 4.39 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ. ಇದು ಉತ್ತಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವಾದ್ದರಿಂದ, ಸರಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಆದಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂಬಳ, ಹಿಂಜಣಿ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜಸ್ವ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿತ ವೆಚ್ಚ 30 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿಲುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಆದಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು.

ನೂರು ಸಾಲಗಾರರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತವು 84,632 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

ನವದೆಹಲಿ : ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಲ ಹಿಂದಿರುಗಿಸದ ಅಗ್ರ 100 ಸಾಲಗಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಡಿಫಾಲ್ರೋಗಳು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವು 84,632 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟಿದೆ.

ಮಾರ್ಚ್ 2020ರ ವೇಳೆಗೆ ತಾವು 10 ಸಾಲಗಾರರಲ್ಲಿ ಗೀತಾಂಜಲಿ ಜೆಮ್ಸ್‌ ವಿನ್ಸ್‌ ಡ್ಯೂಮಂಡ್‌ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ ಕೆಂಪ್‌ ಫಿಶರ್‌ ಪರ್‌ಲನ್ಸ್‌ನಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತವು ಶೇಕಡಾ 32ರಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್‌ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ (ಆರ್‌ಬಿಎ) ಅಂತೆ ಅಂಶಗಳು ತೋರಿಸಿವೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಲನ್ಸ್ ಟೀಕ್‌ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಮೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರೈತ್‌ ಆಥ್‌ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮಾರ್ಚ್ 2020ರವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಗ್ರ ಸಾಲಗಾರರು

- ಗೀತಾಂಜಲಿ ಜೆಮ್ಸ್ 5,693 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
- ಆರ್‌ಬಿಎ ಆಗ್ನೇ 4,403 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
- ವಿನ್ಸ್‌ ಡ್ಯೂಮಂಡ್‌ 3,375 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
- ಕುದೋಸ್‌ ಕೆಮ್ 2,326 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
- ರೋಟೋಮ್‌ ಗ್ಲೋಬಲ್ 2,028 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
- ಜ್ಯೋತಿ ಡೆವಲಪರ್‌ 1,927 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
- ಎಬಿಜಿ ಥಿಪ್‌ ಯಾಡ್‌ 1,875 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
- ಘಾಸ್‌ ಇಂಟರ್‌ ನ್ಯಾಷನಲ್ 1,840 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
- ಫಾರೆವರ್‌ ಟ್ರಿಫಿಯ್‌ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಲ್ಯಾರ್ 1,715 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ
- ಕಂಗ್‌ ಫಿಶರ್‌ ಪರ್ 1,663 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

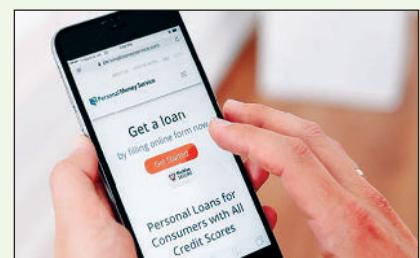
ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು (ಆರ್‌ಬಿಎ) ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಅರ್ಜ್‌ಯೋಂಡಕ್‌ ಪ್ರತೀಕ್ರಿಯಿಸಿರುವ ಆರ್‌ಬಿಎ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ತಾವು 100 ಉದ್ದೇಶ ಮಾರ್ಪಾತ್ರಕ ಸಾಲಗಾರರ ಒಟ್ಟು ಗಾತ್ರವು 2019ರ ಮಾರ್ಚ್ 10 ವೇಳೆಗೆ 80,344 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಂದ ಶೇಕಡಾ 5.34ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಂತಿಮ ಮೂಲಕ ಸಾಲ : ನಿಯಮಾವಳಿ ರಚಿಸಿದ ಆರ್‌ಬಿಎ

ಮುಂಜ್ವೆ : ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ಅನಧಿಕೃತ ಆಪ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಜಾಗರೂಕಾರಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಆರ್‌ಬಿಎ ಎಚ್‌ರೀಕೆ ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಕೆಲವು ಆಪ್‌ ಕಂಪನಿಗಳು ಗ್ರಾಹಕರ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸ್ತಕ್ಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿವೆ.

ಹಣಕಾಸು ಸೇವಾ ವಲಯದ ಬದು ಕಂಪನಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ‘ಗ್ರಾಹಕ ಸಬ್ಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಥಿನ್ ಟ್ರಿಕ್ಸ್’ (ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಇ) ಎಂಬ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಸಾಲ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅನಪ್ರೇಕ್ಷಿತ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಮುಂದಾಗದಂತೆ ತಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶ ಈ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸಂಘಟನೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಆಪ್‌ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುವ ಹಣಕಾಸು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದ ಅನಧಿಕೃತ ಕಂಪನಿಗಳ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳದಂತೆ ಆರ್‌ಬಿಎ ಎಚ್‌ರೀಕೆ ನೀಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಆಪ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಪಡೆದ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂವರು, ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗೆ ಆಪ್‌ಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನೀಡಿದ ಕರುಹುಳು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥಸ್‌ಸ್‌ಲರಿ, ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ ಬೀ, ಕಿಶ್‌, ಕ್ಯಾಶ್ ಇ ಮತ್ತು ಲೋನ್‌ ಟ್ರ್ಯಾಪ್‌ ಕಂಪನಿಗಳು ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಇ ಒಕ್ಕೂಟ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಸಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಶುಲ್ಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು, ಸಾಲ ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಇರಬೇಕು, ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು ಫಸತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳು ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಾಗಿವೆ.

ವಿಶ್ವದ ಶಕ್ತಿಶಾಲ ಕರೆನ್ಸಿ ಯಾವುದು : ವಿಶ್ವದ ದುಭಾರಿ ಕರೆನ್ಸಿಗಳು...!

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದುಭಾರಿ ಕರೆನ್ಸಿ ಅಂದ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮ ಅಂತ ಹೊಳೆಯೋದು ಡಾಲರ್. ಡಾಲರ್ ದುಭಾರಿ ಕರೆನ್ಸಿ ಅಂತಲೇ ನಾವು ಕೂಡ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಇದು ಸರ್ವತ್ವಕ್ಕೆ ದೂರ, ಯಾಕಂದ್ರ ಅನುಭಿಕಾದ ಡಾಲರ್ಣಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಪಟ್ಟಣ ಹೆಚ್ಚು ಮೌಲ್ಯವಿರುವ ಕರೆನ್ಸಿಗಳವೇ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹಲವು ಶಕ್ತಿಶಾಲ ಕರೆನ್ಸಿಗಳವೇ. ಹಾಗಾಗೆ ವಿಶ್ವದ 10 ಶಕ್ತಿಶಾಲ ಕರೆನ್ಸಿಗಳು ಯಾವುವು, ಯಾವ ದೇಶಗಳ ಕರೆನ್ಸಿಗಳು, ಆ ದೇಶದ ವಿಶೇಷತೆಗಳೇನು ಅನ್ವೇಧನ್ಯ ತಿಳಿಯೋಣ.

ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಕರೆನ್ಸಿಗಳು

ಆದರೆ ಗಮನಿಸಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಾಪಾಯಿ ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಕರೆನ್ಸಿಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಏರುಪೋಗ್ಗಳೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಡಿನಾರ್ - ಕುವೈತ್

1 ಕುವೈತ್ ಡಿನಾರ್ ಭಾರತದ 240-250 ರಾಪಾಯಿಗೆ ಸಮ

ಮೊದಲಿಗೆ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಕರೆನ್ಸಿಯ ಲಿಸ್ಟಾಲ್ಲಿ ವೆದಲನೆಯ ಸಾಫನದಲ್ಲಿರೋದು ಕುವೈತ್ ಡಿನಾರ್. ಈ ದೇಶ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ತ್ಯಳ ರಘು ಮಾಡುವ ಛಾಪ್ ದೇಶ. ಈ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲವೂ ಕೂಡ ತ್ಯಳ ರಘು. ಅಂತೆ ಸುಮಾರು 88 % ಇನ್ ಕರ್ಮ ಕೇವಲ ತ್ಯಳ ರಘುನಿಂದಲೇ ದೇಶದ ಬೋಕ್ಸ್‌ಸೆಕ್ಸ್ ಸೇರುತ್ತೇ. ಅಂತೇ ಅಲ್ಲ ಈ ದೇಶ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಬಹರೀನ್ ಡಿನಾರ್ - ಬಹರೀನ್

1 ಬಹರೀನ್ ಡಿನಾರ್ ಭಾರತದ

ಸುಮಾರು 205 ರಾಪಾಯಿಗೆ ಸಮ

ಬಹರೀನ್ ಡಿನಾರ್ ಭಾರತದ 200-210 ರಾಪಾಯಿಗೆ ಸಮ

ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿ ಮನಾಮಾ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಐಲ್ಯಾಂಡ್ ತುಂಬಾನೆ ಫೇಮಸ್. ಈ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡೋದಾದೆ, ಈ ದೇಶ ಕಮ್ಮು ಬಂಗಾರವನ್ನು ಅಂದರೆ, ತ್ಯಳ ರಘು ಮಾಡುವ ನಂ. 1 ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.

ಒಮಾನಿ ರಿಯಲ್ - ಒಮಾನ್

1 ಒಮಾನಿ ರಿಯಲ್ ಭಾರತದ 190-200 ರಾಪಾಯಿಗೆ ಸಮ

ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೇ ಈ ಒಮಾನಿ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಈ ದೇಶ ಸ್ವೀಕ್ಷಣೆ ಚಾಕ್ಲೇಷ್, ಒಮಾನಿ ಬ್ರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಕೆಮ್ಯಾನ್ ಇಲೆಂಡ್ಸ್ ಡಾಲರ್ - ಕೆಮ್ಯಾನ್ ಇಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಕರೆನ್ಸಿ

1 ಕೆಮ್ಯಾನ್ ಇಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಡಾಲರ್ ಭಾರತದ ಸುಮಾರು 92 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಮ ಈ ಇಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ತನ್ನ ಸಮುದ್ರ, ಸುಂದರ ದೃಷ್ಟಿ, ಪ್ರವಾಸ, ಸ್ವಭಾ ದೈವಿಂಗ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಜಾಡನ್ ಡಿನಾರ್ - ಅರಬ್

1 ಜಾಡನ್ ಡಿನಾರ್ ಭಾರತದ ಸುಮಾರು 107 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಮ ಪಶ್ಚಿಮ ಏರ್ಪಾದಲ್ಲಿನ ಈ ಅರಬ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಬಹುತೇಕ ಮರಳು ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇ ಕೂಡಿದೆ. ಈ ದೇಶದ ಕರೆನ್ಸಿ ಮೌಲ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಯಾದ ಕರೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಬ್ರಿಟೀಂ ಫೋಂಡ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ಎಂ

ಬ್ರಿಟೀಂ ಟೆರಿಟರಿಯ ಯುನ್ಯನ್‌ಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್ ಡೆಮ್, ಜಾರ್ಜ್ ಯಾ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಈ ಕರೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ.

1 ಬ್ರಿಟೀಂ ಫೋಂಡ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ಎಂ ಭಾರತದ ಸುಮಾರು 95 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಮ

ಯುರೋ - ಯೂರೋಪ್ ಕರೆನ್ಸಿ

1 ಯುರೋ ಭಾರತದ

ಸುಮಾರು 83

ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಮ

ಈ ಕರೆನ್ಸ್ ಇಟ್ಟು

ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿರೋದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಈ ಯೂರೋಪ್ ಬಿಂದದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಒಂದೇ ಮುದ್ರಣದ ಕರೆನ್ಸಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮೌಲ್ಯದ ಕರೆನ್ಸಿಗಳ ಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೆ.

ಸ್ವಿಂ ಪ್ರಾಂತ್ - ಸ್ವಿಡ್ರೋ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಕರೆನ್ಸಿ

1 ಸ್ವಿಂ ಪ್ರಾಂತ್ ಭಾರತದ ಸುಮಾರು 80 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಮ

ಸ್ವಿಡ್ರೋ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ನ ರಾಜಧಾನಿ ಬನ್‌ ಸಿಟಿ. ಸ್ವಿಡ್ರೋ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಕೆಲೀನ್‌, ಗೆಡಿಯಾರ, ಇನ್ನೂ ಸ್ವಿಂ ಬ್ರಾಂಕ್ ನಿಂದ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸಿಕ್ಕುಪಟ್ಟಿ ಫೇಮಸ್.

ಡಾಲರ್ - ಅಮೆರಿಕಾದ ಡಾಲರ್

1 ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ ಭಾರತದ 79 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಮ

ನಿವಂಗೆ ಲ್ರಾ

ಗೊತ್ತೇ ಇರಬಹದು

ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್

ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಅನೇಕ

ದೇಶಗಳ ಕರೆನ್ಸಿಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾ ಹಾಕಲುಕ್ಕೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಿಕರಿಸಲಾಗುವ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕರೆನ್ಸಿ ಕೂಡ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅಮೆರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಫೇಮಸ್. ಹಾಲಿವುಡ್, ಮ್ಯಾಸಿಕ್, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾ ವಿಶ್ವದ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ.

ಕೆನಡಿಯನ್ ಡಾಲರ್ - ಕೆನಡಾ ದೇಶದ ಡಾಲರ್

1 ಕೆನಡಾ ಡಾಲರ್ ಭಾರತದ 55 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಮ

ಅಂದ್ವಾಗೆ ಈ ದೇಶದ ರಾಜೀವಾನಿ ಒಟ್ಟಾರ್ಥೋ. ಈ ದೇಶ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದುವರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಅಧಿನಿಕತೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಹೈಲೀ ಅಡ್ವೆಸ್‌ನ್‌ಡ್ರೋ ದೇಶ. ಈ ದೇಶ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾನೆ ಪ್ರೇಮಿಸಾ.

ನಾಣ್ಯಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಮೊತ್ತದ ಮಾಹಿತಿ

ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಆರ್.ಬಿ.ಇ.ಗೆ ಖಾಸಗಿ ಮಾಧ್ಯಮವೇಂದು ಅಜೆಂಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿತ್ತು. ಅಜೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಈ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದು, ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಟಿಂಕಿಸಲು ರೂ. 1.11 ವೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರೂ. 2 ನಾಣ್ಯ ಟಿಂಕಿಸಲು 1.28 ರೂಪಾಯಿ, ರೂ. 5 ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ 3.69 ಹಾಗೂ ರೂ. 10 ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ 5.54 ವೆಚ್ಚ ತಗಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದೆ.

2016–17 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ 220.1 ಕೋಟಿ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಟಿಂಕಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 2015–16 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 215.1 ಕೋಟಿ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಟಿಂಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರ್.ಬಿ.ಇ. ಪ್ರಕಾರ, ಇಂಡಿಯನ್ ಗವರ್ನರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೀಲ್‌ಎಂಟ್ (ಬಿಜಿಎಂ) ಮುಂಬ್ಯೆ ರೂ. 10, ರೂ. 5, ರೂ. 2 ಮತ್ತು ರೂ. 1 ಅನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ. ಮುಂಬ್ಯನ ಐವುಂಳ ಕಳೆದ ಇದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಕ್ರೂ ಆರ್ ಕೊಲಡ್ ನ್ಯೂನ್ ಮಾಡಿ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಎಜ್ಜರ್...!

ಡಿಜಿಟಲ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜನರು ಆಫ್ಸ್ನೋ ಪೇಮೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರೂ ಆರ್ ಕೊಲಡ್ ಮೂಲಕ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರೂ ಆರ್ ಕೊಲಡ್ ಸ್ಟ್ರೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರೂ ಆರ್ ಕೊಲಡ್ ಮೂಲಕ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರೂ ಆರ್ ಕೊಲಡ್ ಫಿಲಿಂಗ್ ಕೊಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕ್ರೂ ಆರ್ ಕೊಲಡ್ ಸ್ಟ್ರೋನ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹ್ಯಾಕ್ಸ್‌ ತಮ್ಮ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಾರೆ.

ಹ್ಯಾಕ್ಸ್‌ ಮೂಲಕ ಕ್ರೂ ಆರ್ ಕೊಲಡ್ ಬದಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಸ್ಟ್ರೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಂತೆ ಹಣ ಅಂಗಡಿಕಾರರ ಖಾತೆ ಬದಲು ವಂಚಕರ ಖಾತೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರೂ ಆರ್ ಕೊಲಡ್ ಮೋಸ್ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಗೆ ಹಣ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಲಿಂಕ್ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ ಯುಫಿಆರ್ ಫಿನ್ ತೋರಿಸಿ ಹಣ ಪಡೆಯಬಂತೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಲಿಂಕ್ ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕ್ರೂ ಆರ್ ಸ್ಟ್ರೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಂತೆ ಯುಫಿಇ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹಣದ ಆಸೆಗೆ ಯುಫಿಇ ಫಿನ್ ನೀಡಿದ್ದೆ ಹಣ ವಂಚಕರ ಖಾತೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆ ಖಾಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದ್ರ ಕ್ರೂ ಆರ್ ಕೊಲಡ್ ಸ್ಟ್ರೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಂತೆ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಗಡಿಕಾರರಿಗೆ ಹೆಸರು ಕೇಳಿ ಕನ್ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಹೆಸರು ಬೇರೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಇಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಲಿಪೋಟ್ ಕಾಡ್...
ಇದು ಸರ್ಕಾರಿತವಾಗಿ ದೇಶದ ವಾಸ್ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಇರುವ ಚಿನ್ನದ ಸಂಗ್ರಹ ಸುಮಾರು 600 ಟನ್.
  - ಅಮೆರಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಇರುವ ಚಿನ್ನದ ಸಂಗ್ರಹ ಸುಮಾರು 6000 ಟನ್.
  - ಭಾರತ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಶ್ರೀಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ಒಟ್ಟು ಪದಕಗಳು ಸುಮಾರು 28.
  - ಅಮೆರಿಕ ಗೆದ್ದ ಒಟ್ಟು ಪದಕಗಳು ಸುಮಾರು 2250.
  - ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಬಜೆಟ್ ಗಾತ್ರ ಸುಮಾರು 35 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ.
  - ಅಮೆರಿಕದ ಬಜೆಟ್ ಗಾತ್ರ ಸುಮಾರು 400 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ.
  - ವಿಶ್ವದ ಎರಡನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಚೇನಾದ ಬಜೆಟ್ ಸುಮಾರು 100 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ.
  - ಅಮೆರಿಕದ ರಕ್ಷಣಾ ಬಜೆಟ್ ಸುಮಾರು 150 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ.
  - ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಬಜೆಟ್ ಸುಮಾರು / 8 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ.
  - ಅಮೆರಿಕದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 32 ಕೋಟಿ.
  - ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 128 ಕೋಟಿ.
  - ಅಮೆರಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ತಲ್ಲಾ ಆದಾಯದ ವೃತ್ತಾಸವಂತೂ ಅಜಗಚಾಂತರವಿದೆ.
  - ಭಾರತದ ನಿಜವಾದ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು 23 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದೆಂದ್ದು ಸಾಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಮೂಲಗಳು.
  - ಅಮೆರಿಕ ಬಜೆಟ್‌ನ ಬಹುಪಾಲು ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.
- ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಷಾಂಕಾರ ತಂಬಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇರುವ ಹಣದ ಬಹುಪಾಲು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಡೆತ.

ರಾಜ್ಯಗಳ ಜಿವನ್‌ಟಿ ಪರಿಹಾರ :

17ನೇ ಕಂತನ ರೂ.5000 ಕೊಂಡ ಜಡುಗಡೆ

ಮೌಸದಲ್ಲಿ : ದೇಶದ 23 ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು 3 ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ 17ನೇ ವಾರದ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (ಜಿವ್‌ಸೋಟಿ) ಪರಿಹಾರದ ಕಂತಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ರೂ.5 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವ ಸಚಿವಾಲಯ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 2020ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ರೂ.1 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಪರಿಹಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಇದುವರೆಗೆ ಜಿವ್‌ಸೋಟಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊರತೆಯ ಶೇ.91 ರಷ್ಟನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದೆ. ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಮಣಿಪುರ, ಮಿಜಾರಾಂ, ನಾಗಾಲಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿಂ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಿವ್‌ಸೋಟಿ ಜಾರಿಯಿಂದ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಎದುರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಚಿವಾಲಯ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಜಿವ್‌ಸೋಟಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ವರಮಾನ ಕೊರತೆ ತುಂಬಿಕೊಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 2020ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಾಲ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಾಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಶೇ. 4.83ರ ಸರಾಸರಿ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ರೂ.1 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದ ಅದರಲ್ಲಿ ರೂ.91,460.34 ಕೋಟಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾರು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ರೂ. 8,539.66 ಕೋಟಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು.

ಕ್ರಾಟಕ್‌ಕ್ಷೆ ರೂ. 11,072 ಕೋಟಿ : 'ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೂ.12,470 ಕೋಟಿ ಜಿವ್‌ಸೋಟಿ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತ ಬರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ರೂ.11,072 ಕೋಟಿ ಬಂದಿದೆ' ಎಂದು ಎಫೋಕೆಸಿಸಿಎನ್ ಜಿವ್‌ಸೋಟಿ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಿ.ಟಿ. ಮನೋಹರ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಪ್ರತಿ ವಾರವೂ ರೂ. 6000 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವು ವೃತ್ತಾಸ ಆಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದು.

ಎಟಿಎಂಎಂ ವಂತೆ ತಡೆಗೊಳಿಲು
ಕಾಂಟ್ಯಾಕ್ಟ್ ಲೆಣ್ಣ ಇತ್ತೂ ಈತ್ತೂ

ಎಟಿಎಂ ಯಂತ್ರ ಮುಷ್ಟಿದೇ ಹಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ

ನವದೆಹಲಿ : ಕೋವಿಡ್‌ರ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೇಳೆಗೆ ಬಂದ ನಂತರ, ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಾಂಟ್ಯಾಕ್ಟ್ ಲೆಸ್ ಕ್ಯಾಶ್ ವಿತ್ ಡ್ರಾಫ್ಟಿನ್ನು ಎಟಿಎಂನಲ್ಲಿ ನೀಡಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಾವೆ ಮಾಸ್‌ರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಈಗ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾಂಟ್ಯಾಕ್ಟ್ ಲೆಸ್ ಕ್ಯಾಶ್ ವಿತ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಅಥವ್‌ ನೀಡಲು AGS ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಸ್ ಜೊತೆ ಕ್ಯಾಚ್‌ಎಡಿಸಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೊಬೈಲ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬಳಸಿ ಎಟಿಎಂ ಪರದೆ ಮೇಲೆ ಫ್ರೀ ರೆಸ್ವಾನ್ ಕೋಡ್ (ಕ್ಯಾಶ್‌ರ್) ಸ್ಯಾಫ್‌ ಮಾಡಿ. ಆಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಮುತ್ತು ಖಿನ್ ನಮೂದಿಸಿ, ಮತ್ತು ಎಟಿಎಂ ಹಣ ವಿತ್ ಡ್ರಾಫ್ಟಿಯಿ ಮಾಡಬಹುದಿಗೆ.

“ಈ ಮೊದಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಹಕರು ಎಟಿಎಂನಲ್ಲಿ ಹಣ ನಮೂದಿಸಬೇಕಿತ್ತು, ನಾವು ಸಂಪರ್ಕ ಕಾಂಟ್ಯಾಕ್ಟ್ ಲೆಸ್ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ” ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಶಂಕುಜ್ಞನ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಹೇಶ್ ಪಟ್ಟೇಲ್ ಹೇಳಿದರು.

ಕಾಂಟ್ಯಾಕ್ಟ್ ಲೆಸ್ ವಿತ್ ಡ್ರಾಫ್ಟಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಟಿಎಂಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚನೆಗಳು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಎಡೆವ್‌ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಸ್ ಮೊದಲಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಬಿಬಿಎಂ) ಜೊತೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಟಿಎಂನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನೇರೋವ್‌ ಹಂತದಲ್ಲಿ (ಮಾಸ್‌ರ್ ಕಾರ್ಡ್-ಎನ್‌ಬಿಎ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು) ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಎಟಿಎಂನಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ರೂ. 50,000 ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊತ್ತದ ಜೆಕ್ಕಿಗೆ ಬರಾದ ಹೊನ ನಿಯಮ

ಜೆಕ್ಕೆ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆರ್‌ಬಿಎ ದ್ವೇರ್ಪಾತ್ರಿಕೆ ಹೊಕಾಸು ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನಿರ್ಧಾರವೊಂದನ್ನು ಫೋಂಟಿಸಲಾಗಿದೆ. 50,000 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊತ್ತದ ಜೆಕ್ಕಿಗೆ ಈ “ಪಾಸಿಟಿವ್ ಪೇಸ್” ಜೆಕಟನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. 50,000 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊತ್ತದ ಜೆಕ್ಕೆ ನೀಡುವಾಗ ಆ ಖಾತೆದಾರರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲವು ನಿಯಮ ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೆಕ್ಕೆ ನೀಡುವಾಗಲೇ ಆ ಖಾತೆದಾರರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಜೆಕ್ಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಏನು, ದಿನಾಂಕ, ಯಾರ ಹೆಸರಿಗೆ ಜೆಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ, ಮೊತ್ತ ಇತ್ತುದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟರ ಜರ್ತಗೆ ಆ ಜೆಕ್ಕೆನ ಮುಂಭಾಗ ಹಾಗೂ ಹಿಂಭಾಗದ ಫೋಟೋ ಸಹ ತೆಗೆದು, ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಜೆಕ್ಕೆ ಅನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೆಕ್ಕೆ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಗದೀಕರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸಿಟಿವ್ ಪೇಸ್ ಮೂಲಕ ಖಾತೆದಾರರು ಒದಗಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ಜೊತೆಗೆ ತಾಳೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಿದೆ ಅಂತಾದ ಮೇಲೆ ಜೆಕ್ಕೆ ಮೊತ್ತ ನಗದಾಗುತ್ತದೆ. ಜೆಕ್ಕೆ ಅನ್ನು ತಿಂಡುವ ಮೂಲಕ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಈ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ನಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇಲ್ಲ 5000 ಹುದ್ದೆಗಳ ನೇಮಕ : ಎನ್‌ಎಎಸ್

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ 5000 ಹೊಸ್ಟ್‌ಗಳ ಭರ್ತೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಜಾಲನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಹಕಾರ ಸಚಿವ ಎಸ್.ಎ.ಸೋಮಶೇವರ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಹಾಮಂಡಳಿ, ಕನಾರ್ಟಕ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಒಕ್ಕೂಟ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞರ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ‘ಸಮಾಜ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಜಿಂತನ-ಮಂಧನ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾಡನಾಡಿದ ಸಚಿವರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹುದ್ದೆಗಳ ಭರ್ತೀ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಿನಂತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಕ್ಲೀರಿಕಲ್ ಲೆವೆಲ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಲೆವೆಲ್, ಪ್ರೋಬೇಷನರ್ ಆಫೀಸರ್, ಸ್ಟ್ರೋಕ್ ಆಫೀಸರ್, ಗ್ಲೂಪ್ ಎ, ಗ್ಲೂಪ್ ಬಿ, ಗ್ಲೂಪ್ ಸಿ, ಗ್ಲೂಪ್ ಡಿ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಪದವಿ, ಪಿಯಸಿ, ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ತರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಸಂದರ್ಭನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮೂಲಕ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಜೆಕ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು ಜಾಲಿಗೆ

ಸಹಕಾರ ಸಂಖೆ : ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜೆಕ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್‌ನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು, ಈ ವರ್ಷದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು ಜಾಲಿಗೆ ಬರಲಿವೆ.

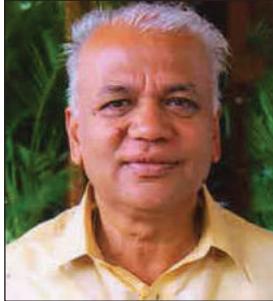
ಸಿಟಿಎಸ್ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ : ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತರವು, ವೇಗ ಮತ್ತು ನಿಖಿಲಗೊಳಿಸಲು ಉಳಿದ 18,000 ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಪರಿಸ್ಥರಿಸಲು ಆರೋಬಿಕ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಜೆಕ್ ಟ್ರಿಂಬೆಕ್ಸ್‌ನ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ವೇಳೆಗೆ ಸಿಟಿಎಸ್ ವ್ಯಾಟ್‌ಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. 2010ರಿಂದ ಸಿಟಿಎಸ್ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳಿವೆ.

ಮೋಸ ತಡೆಗಟ್ಟಿತ್ತದೆ : ವಂಚನೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಹಾಯವಾಗೇಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೇಳಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಎನೋಬಿಎಫ್‌ಸಿ, ಕಾಡ್‌ಎ ವಿತರಿಸುವ ಕಂಪನಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದೂರುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒನ್ ನೇಷನ್ ಒನ್ ಒಂಬಡ್‌ ಮನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದೂರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಹಕರು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೂರ ನೀಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಿಗುವ ದೂಡ್ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದ್ರೆ, ಗ್ರಾಹಕರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಹರಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದ್ದಿಂದ ಅವುಗೆ ದೂಡ್ ರಿಲೇಫ್ ಸಿಗುತ್ತೇ ಅಂದು ತಪ್ಪಾಗೋಳ್. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಗ್ರಾಹಕರು ದೂರವಾಗಿ, ಆನ್ ಲೈನ್, ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗ್ರಾಹಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು : ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಬಹುತೇಕ ಗ್ರಾಹಕರು ಸಾಲದ ಅವಧಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಅಥವಾ ಮೂಳೆ ಮಾಡಿತ ನೀಡದೆ ಇವಂತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೂರುಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಲದ ಅವಧಿ ಅಥವಾ ಇವಂತಿ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಬಳಿದರೆ ಬದಲಾದ ನಂತರವೇ ಆಗುತ್ತೆ. ರೆಮೊ ದರ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಾಲದ ಪರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರುತ್ತದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ 5 ರಂದು ಆರೋಬಿಕ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಮೂರು ದಿನಗಳ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯ ನಂತರ ರೆಮೊ ದರ ಬದಲಾಗಿರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾಧಕ 24 ವರ್ಷ ಮಾರ್ಪುನಿ 25ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾದಾಪಣಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜೀಳಿಗಳ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಹಾಟೀಲ್
ಬಿ.ಎಸ್.ಎಸ್., ಎಲ್.ಎಲ್.ಎಂ.
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಾ
ವರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಎಂ.ಲಾಕ್ಷ್ಮಿ
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ನಾಟ
ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು

ಕನಾಂಡಕ ಸಹಕಾರದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಆತ್ಮೀಯರೆಲ್ಲ ಸೇಲಿಕೊಂಡು 11-07-1997 ರಂದು ಕೆಲವಲ 11 ಲಕ್ಷ ಶೇರು ಬಂಡವಾಳ ದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಜೀಳಿಗಳ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ. ಇಂದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಲ 6 ಜನ ನಿಷ್ಟಂಬಿಯೊಂದಿಗೆ, ಬಾಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಇಂದು 13ರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಟಿಂಬಿಯೊಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸೈಯೆತ್ತಿದ್ದ 2019-20ನೇ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1.76 (ಕೋಟಿ) ಲಾಭ ಗಳಿಸಿದೆ.

11 ಲಕ್ಷ ಶೇರು ಬಂಡವಾಳದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ಇಂದು ಸುಮಾರು 13 ಕೋಟಿ ಶೇರು ಭಂಡವಾಳ 432 ಕೋಟಿ ಶೇವರೆ 312 ಕೋಟಿ ಸಾಲ ವಿತರಿಸಿ 550 ಕೋಟಿ ದುಡಿಯುವ ಭಂಡವಾಳ ಹೊಂದಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಂಡ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಅನೇಕ ಜನ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇಂದು ನಮ್ಮೆಂದಿಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಇಂದು ನೇನೆಯೇಬೇಕು. ದಿವಂಗತ ಬಿ.ಎ.ಗುರಾರೆ, ಎಸ್.ಡಿ. ಮಾಗಿ ವರ್ಷೀಲರು,

ವೆಂಕಟ್ ಬಡೀರ್, ನಿಂಗಪ್ಪ. ಕುಬಕಡ್ಲಿ, ಎಸ್. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ, ಏಣಾ ಪಾಟೀಲ. ಜಿ.ಸಿ.ಕೆರೂರ, ಎಸ್.ಸಿ.ಕೆರೂರ, ಬಿ.ಸಿ. ಚನ್ನಪ್ಪಾಡರ. ಆರ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ.

ಕೇವಲ 24 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕು 18 ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಕೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈಗ 25ನೇ ವರ್ಷದ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಗೆ ಸಂಘರ್ಷಾಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿನ ತ್ವರಿತಗತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ರೇಖೆದಾರರಿಗೆ, ಸಾಲಗಾರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಈ ಸಂಭಾಷದಲ್ಲಿ ನೇನೆಯಲೇಬೇಕು.

ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳ ನದನ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಮೇಲ್ಲಾಡ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಪತ್ರಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎ. ಹೊಪ್ಟಳ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎ. ನೀರಲಗಿ, ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ.ಯಡಹಳ್ಳಿ, ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಬಿ. ಗುರಾಣಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ. ಮುಮುದಾಪೂರ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಆರ್.ಬಾರಕೇರ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎನ್.ವ್ಯಾ. ಪಾಟೀಲ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಕೆರೂರ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿ.ಶಿ. ಆಯಾಚಿತ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಚ್. ಬೀಳಗಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಕೂಗಟಿ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎನ್.ನಾ. ಪಾಟೀಲ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಂ.ನಾ. ಪಾಟೀಲ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಲ್. ಕೆಂಪಲಿಂಗಣ್ಣವರ, ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಹೆಕಾತಿ, ವಿಶೇಷ ಆಮಂತ್ರಿತರು

ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ನಂಬಂಧಿತ ದಾಳಲೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ನೀವು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ರಿಟ್ನ್‌ಸ್ (ಇಟೆಆರ್) ಷ್ಟೇಲ್ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದಿಷ್ಟು ದಾಳಿಗಳು, ಕಡತಗಳ ಬಂಡಲ್ ಈ ರಿಟ್ನ್‌ಸ್ ಸಾಫ್ತೀಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಈ ಕಡತಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾದಿದಬೇಕು ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತೆರಿಗೆದಾರರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಟೆಆರ್ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವೇಳೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೋಟಿಸ್ ಕಳುಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇಟೆಆರ್ನಲ್ಲಿ ಲೈಫ್ ಮಾಡಿರುವದನ್ನು ಸಾಬಿತುಪಡಿಸುವಂತೆ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆ ರಸೀದಿ ಅಥವಾ ಬಾಡಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ, ಸೆಕ್ಕೊ 80% ಅಡಿ ಉಳಿತಾಯದ ದಾಳಿಗಳು ಇತ್ತಾದಿ ರಿಟ್ನ್‌ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡುವ ಲೈಫ್ ಮಾಡಿರುವ ಸಾಬಿತುಪಡಿಸುತ್ತವೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಇಟೆಆರ್ ಷ್ಟೇಲ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಷ್ಟು ಅವಧಿ ಕಾಲ ಈ ದಾಳಿಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆದಾರ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿಯ ಯಾವ ನಿಯಮಗಳೂ ನೀರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದಿಯ ಸೆಕ್ಕೊ 149ರಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ನೋಟಿಸ್ ಕಳುಹಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ಸಮಯದ ಮೀತಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷವೊಂದು ಮುಕ್ತಾಯವಾದಲ್ಲಿಂದ 7 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ನೋಟಿಸ್ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ 7 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತೆರಿಗೆದಾರ ಈ ದಾಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾದಿದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿದೇಶಿ ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ನೀವು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ 17 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ದಾಳಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

2017ರ ಬಜೆಟ್‌ಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕಾರ, 2017-18ರಂದ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಆದಾಯವನ್ನು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿದ ಆರ್ಥಾತ್ವವಿದ್ದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ತನಕದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ದಾಖಲಾಲು ನಿಂದಿಸಿರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅ.,

ದೇಶದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಗ್ಲಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದ ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್. 1905ರಲ್ಲಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 1907ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿತು. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಶಕ್ತಿಮಾನದಾಟಿ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನತೆಯನ್ನು ಸದಾ ಸ್ವಂದಿಸುವಂತಾಗಲು ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ, ದಾಖಲೆ ಹಾಗೂ ಮುನ್ಸೈಕ್ಕರಿಕೆಯ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಅತೀ ಅಗತ್ಯ. ಈ ಮಹಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೆಣಿಜೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕವ್ಯಾಳ್ತಿ ಆವಳಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಪ್ಪ ಆರ್. ರವರು 2005 ರಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಇವರು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಅವರೋಧವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಿಸಿಬಂದು, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸರ್ವಾಂಗೀಳಾ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪಾತ್ರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಂದಿಸಿರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬೆಕ್ರೆಡಿಟನ್ಸ್ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಮಹಾನಾಯಕರೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಆವಳಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಪ್ಪನವರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ ತಾರೀಕಿನಿಂದಲೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಹಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ್ದು, “ಗ್ರಾಹಕರೇ ದೇವರು” ಎನ್ನುವ ಮೂಲ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿದರು. ಹೊಸ ಹೀಲೋಪಕರಣ, ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು.

ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರ ನಗಮುಖಿದ ಸೇವೆ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕು ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ವಿಧಾನ ಇವರಡಿಂದಾಗಿ

ಒಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಂದು ಕೌಟಿಂಬಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. 2005ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಆವಳಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಪ್ಪನವರು, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಒಟ್ಟು ರೇಖೆ ಮೊತ್ತ ರೂ.223.54 ಕೋಟಿ, ಮುಂದು ರೂ.137.59 ಕೋಟಿ, ವೇರು ಬಂಡವಾಳ ರೂ.11.00 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಲಾಭ ರೂ.2.47 ಕೋಟಿ. ಇದೇ ವೇಳೆ ಇಂದಿನ ಈ ಮಹಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಸಾಧನೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿದಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕ ಅಂತರ ಅಂಶಗಳ ವಿವರ (ರೂ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರ	ದಿನಾಂಕ : 31.03.2020	ದಿನಾಂಕ : 31.01.2021
ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರು	75771	76471
ವೇರು ಬಂಡವಾಳ	90.99	90.19
ಕಾರ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ	199.79	271.05
ರೇಖೆಗಳು	2169.10	2172.61
ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ	2459.88	2533.85
ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳು	1545.27	1591.67

ವಿವರ	ದಿನಾಂಕ : 31.03.2020	ದಿನಾಂಕ : 31.01.2021
ಹೂಡಿಕೆಗಳು	832.55	864.02
ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ	3714.37	3764.28
ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ	25.40	21.94
ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ	9.30	
ನಿವ್ವಳ ಎನ್‌ಪಿಎ	3.97	
ಸಿಆರ್‌ಎಆರ್	13.97	

ಮೇಲನ ಅಂತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ

- ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 76000 ದಾಟರುವುದು ಹಾಗೂ ಈರು ಬಂಡವಾಳ ರೂ.90 ಕೋಟಿ ದಾಟರುವುದು ಸದಸ್ಯರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅಪಾರ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಾರ್ಯಾಚ್ಯಾಟ್ ನಿಧಿ (Reserve & Other Funds) ಹಾಗೂ ಈರು ಬಂಡವಾಳ ಇವರೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳ (Own Funds) ಈ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಬಡ್ಡಿ ಹೊಡವ ಅವಕ್ಷವಿಲ್ಲ, ಜೊತೆಗೆ ಈ ಬಂಡವಾಳದ ಹೊಡಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವ ಲಾಭ, ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭವಾಗಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, 2005ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಒಟ್ಟು ತೇವಣಿಯೇ ರೂ.233.54 ಕೋಟಿ, ಆದರೆ ಇಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳ ರೂ.361.24 ಕೋಟಿ ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಅಳ್ಳಿರಿ ಎನಿಸಿದೆ.
- ಬ್ಯಾಂಕಿನ ತೇವಣಿ 31.03.2020ರಲ್ಲಿ ರೂ.2169.10 ಇದ್ದು ಈಗ ರೂ.2172.61 ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೋವಿಡ್-19 ನಿಂದಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಇಂದು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಗರಣಾದಿಂದಾಗಿ, ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ತೇವಣಿಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಇಳಿಮುಖಿವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗ್ರಾಹಕರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ನಂಬಿಕೆ ಅಪಾರ. ರೂ.2172.61ರಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೊಂದಿರುವ ಮರು ಹೊಡಿಕೆ ತೇವಣಿ (Re-investment Deposit – Cash Certificate) ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ದಿನಾಂಕ : 01.04.2020 ರಿಂದ ಸೇರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ (Interest - Not Capitalized) ಹಾಗೆ ಇರುವ ಬಡ್ಡಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ರೂ.150 ಕೋಟಿ ತೇವಣಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.
- ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಮುಂಗಡ ರೂ.1591.67ರಲ್ಲಿ ಶೇ.95ರಷ್ಟು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅಡಮಾನ, ಬಂಗಾರದ ಒಡವೆ, ವಾಹನಗಳು ಹಾಗೂ ತೇವಣಿಗಳು ಹೀಗೆ ಭದ್ರತೆಗಳಿವೆ ಇದು ಸಮುದ್ದಿಯ ಸಂಕೇತ.
- ತೇವಣಿ ರೂ.2172.61 ಪರಿಗಳಿಸುವಾಗ, ಬ್ಯಾಂಕು ಸ್ವಂತ ಹೊಂದಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಹೊಡಿಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾಗ ರೂ.1225.26 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಮೊತ್ತ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿಂಥಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊತ್ತ ಒಟ್ಟು ತೇವಣಿಯ ಶೇ.56.40 ಆಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕು, ಆಡಳಿತ ಕಫೀರ ಹಾಗೂ ಇಂದಿರಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಹೊಂದಲು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೊಡಾ ಹೊಂದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಸುಭದ್ರುತೆಯ ಸಂಕೇತ.
- ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ರೂ.25.40 ಕೋಟಿ. ರಾಜ್ಯದ ಬವಳಪ್ಪು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಅತೀ ಮೇಲ್ಮೆಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೊಡಾ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚರ್ಚ ಕಳೆದು, ಇಪ್ಪು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಲಾಭಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನುತ್ಪಾದಕ ಆಸ್ತಿಗೆ (N.P.A) ಪ್ರಾವಿಜನಿಕ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ, ಬಹುತೇಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಕಡಿತವಾಗಿದೆ. ಅನುತ್ಪಾದಕ ಆಸ್ತಿಯ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲಿ ಕೊಡಾ ಈ ಬ್ಯಾಂಕು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಕಾನೂನು ಚೋಕಟ್ಟನೊಳಗೆ ಇದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭಗಳಿಗೆ.
- ಈರು ಬಂಡವಾಳ, ತೇವಣಿ, ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡ, ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ (Total Business) ಅನುತ್ಪಾದಕ ಆಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಗಳಿಸಿರುವ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಗಳಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಾಯಶಃ ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 31.03.2020ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ (Balance Sheet) ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಲಾಭ ಗಳಿಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ಲಾಭಗಳಿನ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಹಕ ಸ್ನೇಹಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ “ಸಮಾಜಮುಖಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಹಕ ಸ್ನೇಹಿ” ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದೇ ಜನಾನುರಾಗಿಯಾಗಿದೆ.
- ಬ್ಯಾಂಕು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮೊಂಡಿರುವ ಗ್ರಾಹಕ ಸ್ನೇಹಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸನ್ನಾನ, ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಶುಲ್ಕ ರಹಿತ ಪೇ-ಆರ್ಡರ್, ಜೆಕೋಬುಕ್ ಸ್ನೇಹಿ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮರು ಪಾವತಿಸಿದವರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ರಿಬೇಟ್, ಸದಸ್ಯರು ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ರೂ.10,000 ತನಕ ಪರಿಹಾರ, ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಕಮೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ. ಹಾಗೂ ಪೇ-ಆರ್ಡರ್, ತೇವಣಿಯನ್ನು ದಂಡ ರಹಿತ ಅವಧಿಗೆ ಮುನ್ನವೇ ಹಿಂತೆಗೆಯುವ ಸೌಲತ್ತು, ಸಂಚೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಆರೋಟಿಜಿವ್‌ಸ್, ನೆಫ್‌, ಜೀವಪಿಮೆ ಹಾಗೂ ವಾಹನ ವಿಮೆ ಸೌಲತ್ತು, ಕೋರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಎ.ಟಿ.ಎಂ., ರುಪೇಕಾರ್ಡ್, ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿತವಿಲ್ಲದೆ ತೇವಣಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರತೀ ತಿಂಗಳೂ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆಯುವ ಸೌಲತ್ತು ಹಾಗೂ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಬಾಡಿಗೆ ಭದ್ರತಾ ಕವಾಟುಗಳು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ

ನಿವ್ವಿಧು ಲಾಭ ರೂ.25.40 ಕೋಟಿ. ರಾಜ್ಯದ ಬಹಳಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಅತೀ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಂಡಾ ಎಲ್ಲಾ ಖಚಿತ ತರ್ಕಾರ್ಯ, ಇಷ್ಟ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಲಾಭಗಳನಲ್ಲಿ ನಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯತ್ತಿರುವ ಅನುತ್ವಾದಕ ಆಸ್ತಿಗೆ (N.P.A) ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿರುವದಲಿಂದ, ಬಹುತೇಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ. ಅನುತ್ವಾದಕ ಆಸ್ತಿಯ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂಡಾ ಈ ಬ್ಯಾಂಕು ಭಾರತೀಯ ಲಿನ್ವೋ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಾದರಂಫಿಲಿದ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಇದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭಗಳಿದೆ.

ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಇವರೆಡರ ಮುದ್ದೆ ಅಂತರವಿರಬಾರದು. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸ್ವಿಂದಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡ ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉದಾರ ದಾನ ನೀಡಿದೆ ಹಾಗೂ ನೀಡುತ್ತಾಳದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ಪಡೆದ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದರೆ ಕಡ್ಡಾಯಿಗ್ರಂಥಿ ಸಂಸ್ಥೆ ರೂ.1.00ಲಕ್ಷ, ಸಹಕಾರಿ ತರಬೇತಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ರೂ.50,000, ಕಾಗಿಲ್ ಯುದ್ಧ ರೂ.50,000, ರಾಜೀವಾಗಂಧಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಯೋಜನೆ ರೂ.60,000, ಜಯದೇವ ವೃದ್ಧಯ ಆಸ್ತಿ ರೂ.10.00ಲಕ್ಷ, ಸಹಕಾರಿ ರಾಮನಗರ ಕಾಲೇಜ ರೂ.50,000, ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನಷಟಕ ರೂ.15.00ಲಕ್ಷ, ಇಸ್ಕುನ್ ಟೆಂಪಲ್ ಬಿಸಿಯಂಟ, ವಾವನ ಹೊಳೆಲು ರೂ.15.00ಲಕ್ಷ, ಕೊಡಗು ನೇರೆ ಸಂತಸ್ತರಿಗೆ ರೂ.10.00 ಲಕ್ಷ, ಕೇರಳ ನೇರೆ ಸಂತಸ್ತರಿಗೆ ರೂ.5.00 ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಕೋವಿಡ್ 19ರ ಪರಿಹಾರ ನಿರ್ದಿಗೆ 15ಲಕ್ಷ.

ಕಳೆದ 114 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲಾಭಗಳಿ, ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಹಂಚಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 31.03.2020ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂ.19.00 ಕೋಟಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಕನಾರ್ಟಿಕ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ಯಾಂಕು ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ವಿಶ್ವ ಸಚಿವ ಶ್ರೀಮತಿ ನಿಮ್ರಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್‌ರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧಿಸಿದ್ದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಂದು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು, ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಹೆಮ್ಮೆ ತಂಡಿರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಅತಿ ಸಂತಸದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ, ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ, ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಪೂರ್ವೀಕ್ರಿಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದರೆ, ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್. ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸಹಕಾರ ಉತ್ತಮ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕಾದಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಸ್ವಾಧನ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂತಸದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಆವಳಹಳ್ಳಿ ಜಂದ್ರಪ್ಪವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಮಗಾಲು ಇಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತರುಣ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಿಕ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ದಾ॥ ಟ.ಎಂ. ದೇವರಾಜ್ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಸ್ಕ್ರೋಟಿವ್ ಗ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಈವರು ವೃತ್ತಿಪರ ನಿರ್ದೇಶಕರಿದ್ದಾರೆ. ಓವ್ ಡಾಕ್ಟರ್, ಓವ್ ಇಂಜೀನಿಯರ್, ಮೂವರು ಕಾನೂನು ತಜ್ಜನ್ಮ, ಈವರು ಸಹಕಾರಿ ಉಸ್ತ್ರ ಮುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಾದವರು ಹಾಗೂ ಇತರ ಉತ್ತಮ ಅನುಭವಿಗಳು ಸದಾ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಂಜುನಾಥರಂತಹ ನಿತ್ಯವಂತ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಫಂತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 264 ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಲವು ಪ್ರಥಮಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮುಕುಟದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡ ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೃಪ್ತ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 22 ಶಾಖೆಗಳು, 3 ಎ.ಟಿ.ಎಂ ಹಾಗೂ ನಗರದ ಮುದ್ದೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ 160°X34° ಏಸ್ಟೀಎಂ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಡಳಿತ ಕಳೆರಿಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆ. ರೂ.2500 ಕೋಟಿ ತೇವಣಿ ಹಾಗೂ 2000 ಕೋಟಿ ಮುಂಗಡ ರೂ.30 ಕೋಟಿ ಲಾಭ ಗಳಿಸುವ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಆವಳಹಳ್ಳಿ ಜಂದ್ರಪ್ಪ ಅವಳಹಳ್ಳಿ ಜಂದ್ರಪ್ಪ ಆರ್. ರವರ ಕನಸು ನನಸಾಗಲಿ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ, ಸಹಕಾರದ ಉತ್ತೇಜನ, ಗ್ರಾಹಕರ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಾಧರರವರು ಏಂಎಎಸ್ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸರ್ವತೋಮಾಂಶ ಅಭಿಷ್ವದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವಿಶ್ವಾಂತ ದುಡಿಯೆಯ ಫಲದಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಧಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಳ್ಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

- ಯು.ಪಿ. ಮಾರಾರ್ಕೋ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ತಜ್ಜನ್

ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಬಿಧನ್ ಕೋಡ ತಿಳಿದಿರಿ ಬ್ರಹ್ಮಂತ್ರ ಅ.,

ಪ್ರಥಾನ ಕಛೇರಿ : ಮೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ ನಂ. 217 ಇ.ಬಿ. ರಸ್ತೆ, ದಾವಣಗೆರೆ – 577002

ದೂರವಾಣಿ : ಬ್ರಹ್ಮಂತ್ರ : 272540, 272541, 272545, ಫೋನ್ : (08192) 230929

Email : ducbank@yahoo.com | website : www.duchbank.com

ಶಾಖೆಗಳು

1.	ಆಡಳಿತ ಕಛೇರಿ	272540	4.	ನರಸರಾಜರಸ್ತೆ ಶಾಖೆ	272544
	ಫೋನ್	08192-230929	5.	ಎ.ಜಿ. ಬಡಾವಣೆ ಶಾಖೆ	272546
2.	ಪ್ರಥಾನ ಕಛೇರಿ	272541	6.	ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಬಡಾವಣೆ ಶಾಖೆ	272547
3.	ಚೌಕೆಂಟೆ - ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಸ್ತೆ ಶಾಖೆ	272543	7.	ಹೊನ್ನಾಳಿ ಶಾಖೆ	(08188) 251905

ದಿನಾಂಕ : 31-03-2020ಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಂತ್ರನ ಆಧಿಕ ಸ್ಥಿತಿ

1.	ಸದಸ್ಯರು	15441	5.	ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳು	260.24
2.	ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ	10.70	6.	ತೊಡಗಣೆಗಳು	145.87
3.	ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟ ನಿಧಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ನಿಧಿಗಳು	47.65	7.	ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ	444.25
4.	ರೇವಣೆಗಳು	376.78	8.	ಲಾಭ (ತೆರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ)	8.95
			9.	ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ	4.43

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮುಂಡಳ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಹೋಗುಂಡಿ ಬಕ್ಕೇಶಪ್ಪನವರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಎ. ವಸಂತಕುಮಾರಿಯವರು

ಲುಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು :

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಉಮಾಪತ್ತಿ

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಹಳ್ಳಿ ಎರಣ್ಣಿ

ಶ್ರೀ ಪಲ್ಲಾಗಟ್ಟಿ ಶಿವಾನಂದಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಅಂದನೂರು ಮುಹ್ಯಾನ್ನಿ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಶ್ರೀ ದೇವರಮನೆ ಶಿವಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎಸ್. ಜಯರುದ್ರೇಶ್

ಶ್ರೀ ಅಜ್ಞಂಪುರ ತೆಟ್ಟಿ ವಿಜಯಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುರೇಶ್ ಎಂ.ಚಿಗಟೆರಿ

ಶ್ರೀ ಕಂಚಿಕೆರಿ ಮಹೇಶ್

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ

ಶ್ರೀ ಇ.ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿಕ್ರಮ್

ವೈತಿಕರ ನಿರ್ದೇಶಕರು :

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಿಂಗರಾಜ್

ಚಾಟ್‌ಡ್ರೋ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್

ಶ್ರೀ ಮುಂಡಾ ಏರೇಂಪ್ರ

ಚಾಟ್‌ಡ್ರೋ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್

ವರ್ತೇಷ ಆಘಾವಿತರು

ಶ್ರೀ ಎ. ಮೋಹನಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಮಲ್ಲೇಶ್

ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಳಾಡಿ ಮಂಜುನಾಥ್

ಉಪಪ್ರಥಾನ ವೃವಿಷಾಪಕರು

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎ. ಆರಾಧ್ಯಮರ್

ಪ್ರಥಾನ ವೃವಿಷಾಪಕರು

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ನಮಸ್ಕರಣ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗೋಡಣಾಯಿಗಳು

» ರಾಜ್ಯೋಪಾಲ ಸಂಗಮ, ಸಹಾಯಕ ವಿಜಾನಾಧಿಕಾರಿ

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ದಿನಾಂಕ 15/02/2021 ರಂದು ಹೊರಡಿಸಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮೂಲಕ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಸದರಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಲಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾಯ್ದೆಗೆ 1949ಕ್ಕೆ (ಸಹಕಾರ ಸಂಖಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ) ತರಲಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಲಯವನ್ನು ಸಧ್ಯಡಗೊಳಿಸಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯವರಿ 2021 ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಿವಾಲಿಕ್ ಮರ್ಕೆಂಟ್‌ಲ್ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದು ಸಣ್ಣ ಹಣಕಾಸು ಬ್ಯಾಂಕ್ (Small Finance Bank) ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ಶತಮಾನದ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿರುವ ಸಹಕಾರ ರಂಗ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ಕಡೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕುರಿತು ಆತ್ಮವಲೋಕನೆ ಮಾಡಲು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೊರತಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋತ್ಸಿದ್ಯಾಗಿ.

ಸಹಕಾರ ಪತ್ತಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಅರೆ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವಾಗೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು (Financial Inclusion) ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರ್ಯಾತರು, ಸಣ್ಣ ಮಾರಾಟಗಾರರು, ಕೃಷಿಮತ್ತು ಕಾರ್ಬಾನೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರು, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ ಜನರ ಹಣಕಾಸಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಸದಸ್ಯರ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರಿವು ಇರುವುದರಿಂದ, ಇತರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗಂತಹ ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ತೇವಳೆ ಪಡೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಸಾಲ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಗಳು/ಸಾಧನೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಗ್ರಾಹಕರ ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ತೇವಳಿದಾರರನ್ನು ತನ್ನತ್ವ ಸೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದರದೊಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ

ಕಾರ್ಣಿಕಾರರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಈ ರಂಗವು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಹೊದಲು, ಸರಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುದೇ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸನ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ 1948 ರಿಂದ 1966ರ ವರ್ಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದವು. ಸನ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ 1966ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆ 1949ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಕಾಯ್ದೆಯ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಯಾಹಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಸಹಕಾರ ಕಾಯ್ದೆಗಳ ಉಭಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು

ಮರಾಠ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ 1991ರ ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ 1991 ರಿಂದ 2003ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 798 ಹೊಸ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿವು. ಜಾಗತಿಕರಣ ಮತ್ತು ಉದಾರೀಕರಣದ

ಪರಿಳಾಮವಾಗಿ, ವಾರ್ಷಿಕ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಂತೆ ತೇವಸೀ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ಮೇಲನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ನಂತರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಳು ಬ್ಯಾಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ತೇವಸೀಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿದ್ದೇ, ವಾರ್ಷಿಕ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೇಮೋಣಿಯು ಇದ್ದಾಗ್ನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರವನ್ನು ವೃಧಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಜರುಗಿಸಿದವು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸನ್ 1992-93 ರಲ್ಲಿ ಹರ್ವಡಾ ಮೆಹತ ರವರ ಶೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಗರಣ ನಂತರ ಮುಂಬಾಯಿ ಸ್ಥಿತಿ ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕು ಪತನ ಕಂಡಿತು. ತದನಂತರ ಸನ್ 2001 ರಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಪಾರೇಶಿ ನೇತ್ತಿತ್ವದ ಶೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಗರಣವು ಗುಜರಾತಿನ ಮಾಧವಪುರ ಮರ್ಕಾಂಟ್‌ಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಂಜಾಬ್-ಹರಿಯಾಂಳಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಗರಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಮೂರನೆ ದೊಡ್ಡ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಚ 2004 ರಲ್ಲಿ 1926 ರಷ್ಟಿದ್ದ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾರ್ಚ 2018 ಹೊತ್ತಿಗೆ 1551 ಕ್ಕೆ ಸುಸಿದ್ದು, ಕಳೆದ 14 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 375 ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪ್ರತಿ ಮಾಹ ಎರಡು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊರೆಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಸನ್ 2003ರವರೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಲಯವು ಪ್ರಗತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವು ದೋಭಾಲ್ಗಾಳನ್ನು ಸಹ ಹೊತ್ತು ತಂದಿತು. ಗುಜರಾತ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಗಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಹ್ತಾ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಫಳನೆಗಳಿಂದ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿನ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ದೋಭಾಲ್ಗಾಳ ಬಯಲುಗೊಂಡು ರೇವೆನ್ಯೂದಾರರು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸಂಶಯಿಸಿದೆ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಶ್ವಸ್ನೀಯತೆಯನ್ನು ಮನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಸಲು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ಹಲವಾರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಸಮಿತಿಯು ನೀಡಿದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದೆ. ಅವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸೀಶ ಮರಾಠ ಸಮಿತಿ (1991), ಮಾಡವರಾವ ಸಮಿತಿ (1999), ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಂಡವಾಳ ವೃಧಿಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಸಾಥನ್ ಸಮಿತಿ (2005). ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಆರ್. ಗಾಂಧಿ ಸಮಿತಿ (2007-08), ಆಶ್ರಯ ಸಂಸ್ಥೆ (Umbrella Organisation) ಸಾಫ್ಟ್‌ಪನೆ ಕುರಿತಂತೆ ದಾಸ್ ಸಮಿತಿ (2009), ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಕುರಿತಂತೆ ಮಾಲೆಗಾವ್ ಸಮಿತಿ (2011), ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಅವಲೋಕನಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್. ಗಾಂಧಿ ಸಮಿತಿ (2015) ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಾಥನ್ ಸಮಿತಿ (2021) ಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕೆಲವೊಂದು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಾದ ಕಿಂ ಫಣಕಾವಳಿಗಳಿಂದ
ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ
Memorandum of Understanding (MOU) ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಣ
ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭಿಪ್ರಾಯಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು
ಬಲಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು. ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ
ಬ್ಯಾಂಕು, ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ
ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ತಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶ್ರೇಣಿಕೆಕ್ಕೆ
ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕ್ರಮ (Graded Supervisory Action), CAMEL ಮಾದರಿ,
ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕ್ರಮದ ಸಂರಚನೆ (Supervisory Action Frame work
(SAF)), ಇತ್ಯಾದಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು
ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸವರ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಮಿಗ್ರಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಲವು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಲಯದ ಪ್ರಗತಿಯು ಆಶಾದಾಯಿಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2020ರ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಲೋಕಸಭಾ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಧಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಒಟ್ಟು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಇದನೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಅಂದರೆ 277 ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಅಶ್ವತ್ಥವಾಗಿವೆ. 105 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಶಾಸನ ಬದ್ಧ ಕನಿಷ್ಠ ಬಂಡವಾಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು 47 ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನೇಟ್‌ವರ್ಫರ್ ಶಿಫಾತ್ತ್ವಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ತೇವಣಿದಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಏವರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ, ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎನಿಧ್ಯರೂ ಸಹ, ಅಶ್ವತ್ಥ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಗೆ 2020ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಯತೆ ಇಡಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾನೋಪಾಯಗಳು

- 1) లుభయ నియంత్రణ మత్తు భారతీయ రిసవ్ బ్యాంకిగే నిధానరద అధికార (Resolution) ఇల్లడే ఇరువుదు.

వాణిజీ బ్యాంకులుగా సంబంధించంతే బ్యాంకులన్న తాత్కాలిక కాయ్ద నిషేధమాడలు, ఏలినమాడలు, ఆడళిత మండళి రద్దుగొల్పిసలు, సమాప్తినోళిసుప అధికారపు భారతీయ రిసవ బ్యాంకిగి దక్కాగిరుచంతే పట్టో సహకార బ్యాంకులిగి ఈ విషయిగళ కురితు భారతీయ రిసవ బ్యాంకిగి నిధార తేగుశోభ్యప అధికారపిరుపద్దిల్లపెందు హలవారు బారి

ಚೆಕ್‌ಗೆ ಗ್ರಾಹಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 2020ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ 45ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮನವಿರುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಸಂಜೋಜನೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಯ ಭಾಗ V ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಕರಣ 56 ರಡಿ ಕಲಂ 36AAAಗೆ ತರಲಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಲೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ, ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಲವಾರು ಸಮಿತಿಗಳ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಭಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರದ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಫಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸದರಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಬಹಳ ದಿನಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರಿದಂತಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿದೆ. ಈವರೀಡಾರರ ಹಿತರಕ್ಕೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ-ಆರ್ತಂಕಗಳು ಉಂಟಾಗದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕಾಲವಾಗುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2) ಬಂಡವಾಳ ರಚನೆ (Capital Structure) ಕೂರತೆ :

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲದನ ಬಂಡವಾಳವು ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಪಡೆದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಶೇರು ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಮೀಸಲು ನಿಧಿ (Reserve)ನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶೇರುಬಂಡವಾಳವು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಡಿಕರಣ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ವಾರೀಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪಡೆದ Equityಯ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಶೇರು ಧನ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು 2015ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಲಾದ ಆರ್ ಗಾಂಡಿ ನೇತ್ಯತ್ವದ ಉಳಿದುಂಟಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಕವಾಗಿ 2020ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಯ ಭಾಗVರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಕರಣ 56 ರಡಿ ಕಲಂ 12 ನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಬಂಡವಾಳ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಶೇರು ಬಂಡವಾಳ ವ್ಯಧಿಮಾಡಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ನೀಡಲು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮುಖಿಜೆಲೆಗೆ (Face Value) ಅಥವ ಅಧಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಸಹಿತವಾಗಿ (At a Premium) ಇಕ್ಕಿಟಿ ಶೇರು, ಆದ್ಯತೆಯ ಶೇರು ಅಥವಾ ಏಕೆಷ್ಟ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ

ಕ್ಷೀಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಅವಧಿ ಹೊಂದಿದ ಡಿಬೆಂಚರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಧೀರ್ಘಕಾಲದ ಬಾಂಡೆ ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಕಾಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಂಡವಾಳ ನಿಧಿಗಳಿಗೆ 2008 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತದನಂತರ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯೊಂದಿರುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಶಾಸನಬಧ್ಯ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಂದಿದೆ ಇರುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಇದ್ದ ಕೆಲವು ಸನಸ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರಾರಿಸಲು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣವ್ಯಾಕ್ರಿಯೆಯ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೂಕ್ತ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಹೊರತೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ.

3) ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಅರೆಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸೌಕರ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಜನರಿಗೆ ಆಧಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸದಲಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿರುವುದು. ವಾರೀಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ತಂದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ (BASEL-II & III) ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ತಂದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ (capital) ಕೂರತೆಯಂತಹಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕಾರಿಜ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ BASEL-I ರಿಡಿ ಇರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಕಾರಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ವಿಶ್ವನಾಥನ್ ಸಮಿತಿಯು (2021) ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹೆಚ್ಚಿಕಾರಕೆಯ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆಯು, ಶಾಸನಬಧ್ಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು (ಕಲಂ 30). ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜೂನ್ 30ರ ಒಳಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೆಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಿ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ (ಕಲಂ 35ಬಿ).

4) ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಆಡಳಿತ (Corporate Governance)

ಸಾಂಸ್ಕರಿಕವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಮಾಲ್ಗಾಮ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಜರುಗಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿ ಜೊತೆಗೆ ಆಡತಳಿ ಮಂಡಳಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ

ರಚಿಸಲು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸೂಕ್ತಪೆಂದು ಆರ್ ಗಾಂಥಿ ಸಮಿತಿ (2015) ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ 31/12/2019 ರಂದು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಂಡಳಿ (Board of Management) ರಚಿಸುವ ಕುರಿತಂತೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ಮಾರ್ಗಸೊಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಯೊಂದಿಗೆ (Board of Directors) ಹೋಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಕ ಮಂಡಳಿಯ (Board of Management) ರಚನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಡಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಯ (Board of Directors) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜೋಡಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಹಕಾರ ಸಂಖ್ಯಾವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ತೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ತೇವಣಿದಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಪರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಚಟುವಟಕಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಣಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಗೊಂಡ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ (Board of Management) ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

5) ಇತರೆ ನಿಯಂತ್ರಣಾಳು

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯೀ ತಿದ್ದುಪಡಿ 2020ರ ಕಲಂ 56ರಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಧ್ಯೇ ಇದ್ದ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಬಹಳಪ್ಪು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಗಿ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾರುವ ಅಂಶಗಳಿಂದರೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರ ಅರ್ಥತೆ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಯ ನೇಮಕ ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು (ಕಲಂ 36ಎ), ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂದಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಯ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು. ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಕಲಂ 36ಎಬಿ ಮತ್ತು 36ಎಂಬ ಅಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಕುರಿತಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಸಭೆಗೆ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ (ಕಲಂ 36(1)(ಡ)). ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪಾರದರ್ಶಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸ್ನೇಹ ಬ್ಯಾಂಕಿನ 2019ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಮೂರು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ, ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಹಣಕಾಸು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವುದು ಹೊನೆಯದಾಗಿ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಂಡವಾಳ ವ್ಯಧಿಗೆ Umbrella Organisation (UO) ಮಟ್ಟುಹಾಕುದು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯೀಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೂಲಕ ಹಲವಾರು ನಿಯಂತ್ರಣಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ Umbrella Organisation (UO) ರಚನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಹಣಕಾಸು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ರಂಗದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮತ್ತು ಶರ್ತಮಾನದ ಜಿತಿವಾಸ ಹೊಂದಿದ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸ್ವಿತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಲಯವು ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೆ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅದರ ಅಸ್ವಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸ್ವಫ್ತಂತಹನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಆದ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಧ್ಯದವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ತೇವಣಿ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಜಾನಿಕ ಬಡ್ಡಿ ದರ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು, ಅರ್ಹತೆ ಆಧರಿಸಿ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾತಿ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಅರ್ಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬದಲ್ತೆಯ ಪ್ರೇರೇಪನೆ, ದ್ಯಂಂದಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತು ಅವಲೋಕಿಸುವುದು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಬದಲ್ತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳ ಹೇರಿಕೆಯಿಂದ ಈ ರಂಗದ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದಲೂ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರತೀಕ್ರಿಯೆ ದೂರೆತಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬೆಳವಣಿಗಳನ್ನು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಲವಾರು ನ್ಯಾನ್ಯಾತೆ/ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಕಿರ್ತಿಗೆದು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸ್ವಂದನೆ ದೂರೆತಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಇನ್ನಪ್ಪು ಗಟಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ

UNNATHI IT SERVICES INDIA PVT LTD

- + Trusted by 100+ Banks in India & Africa
- + Successfully managing 800+ Branches
- + Seamless integration with TM, Hand-Held devices, Mobile Apps & Branchless Banking
- + State of the Art Tier 2 Data Center with dedicated DR
- + "Custodian" always remains in sync with the changing times

A complete Digital Platform for continuous growth of Banks & Fully RBI Compliant

CBS Features

Modularity and parameterization
extensive flexibility
online, real-time processing
Anti Money Laundering Compliance —
operational, statutory and managerial
C - KYC Menu-driven, user-friendly interface
archival and retrieval, backup & recovery

CBT for users along with online help and the support of software professionals during implementation
Processes data quickly and accurately, thereby enabling better customer service
Ad hoc query-handling and report generation

Our Data Center & Command Center

Add-on Modules

Inventory, Payroll
Credit Appraisal System
Loan Document Printing
Loan Recovery Mgmt
Audit Module
RTGS – Host to Host
Mobile based Pigmy Collection
NACH Dr/Cr
ABPS & DBTL, ECS MMS
Statement on e-mail
BCBF Mgmt, SMS Banking

Microfinance collection on TAB
Statement on e-mail
BCBF Mgmt,
Internet & Mobile Banking – Non Financial Transaction, e- Passbook, PM Insurance Scheme
C-KYC, Doorstep Banking Module, GST Module

Delivery Channels

Corporate Office:
Unnathi IT Services India Pvt Ltd
184,185, "Tapaswiji Info Park", EPIP Zone, Whitefield, Bangalore - 560066
Development Center:
Rahul Complex, Vishrambag, Sangli - 416 415.
Phone: +91 80 42117500 / 42117600,
Mobile: +91 9448067368, +91 7875449829
URL: <http://www.unnathifintech.com> email: info@unnathifintech.com

ಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ರಜ್ಯರ ಅನಿಸಿಕೆ

ಸಹಕಾರ ಚರ್ಚೆ, ಸಹಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದು ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ, ಅನಿವಾಯ ಎನಿಸಿದೆ. ಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜದ ವಿಧಿ ಸ್ಥರಗಳ ಪ್ರಮುಖರು ಅನ್ನ ತೋರುತ್ತಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಲಿ. ಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ ಕೆಲವು ರಜ್ಯರ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತಪ್ಪು
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ
ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು
ಮುನ್ನಡೆಯುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ
ಈಗಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು
ಮುನ್ನಡೆಸುವವರ ಮೇಲಿದೆ.

– ಬಸವರಾಜ ಹೋರಟ್ಟಿ
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ

ಹಿರಿಯರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿ
ಆದರ್ಶವನ್ನು ಅರಿತು
ನಾವು ಸಹಕಾರ
ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ
ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು.
ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
ಅಳಕಲಾದ ನಂಬಿಕೆ
ಇರಬೇಕು
ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

– ವಿಶೇಷರ ಹೆಗಡೆ ಕಾಗೇರಿ,
ವಿಧಾನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ

ಸಹಕಾರ ಪ್ರಗ್ಯಾ ಚಿಂತನೆ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಮಂಡಳಿಯ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯ
ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಫರಳ
ಸಾಮಾಜಿಕ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು
ಪರಿಸರ

ಬೇಳವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸುವುದು ಸಂಸ್ಥೆಯ
ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
– ನರೇಂದ್ರ ತೋಮರ್.

ಕೇಂದ್ರ ಕೃಷಿ ಸಚಿವ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು
ಸಹಕಾರ ವಲಯಗಳು
ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ
ಸಲ್ಲಿಸುವಂತಾಗಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವು
ಅಗತ್ಯ ಸಹಕಾರ
ರಂಗವನ್ನು ಸಮರ್ಗವಾಗಿ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ
ನೇರವು-ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲಿದೆ.
– ಎಸ್.ಟಿ. ಸೋಮಶೇಖರ್,

ಸಹಕಾರ ಸಚಿವ

ಪರಿಷಳ ಸಹಕಾರ

ಜಾಹೀರಾತು

SREE SUBRAMANYESWARA CO-OPERATIVE BANK LIMITED

Estd : 1971 (RBI Licence No. UBD KA 550 P)

H.O. & A.O., 'Rajatha Bhavana' No. 106, R.V. Road, V.V. Puram, Bangalore - 560004

email : sscbank@yahoo.com, Fax : 41312650

No.	Branches	Contact Numbers
1.	V.V. Puram Branch, B-04	26622452, 22422461/63
2.	Avenue Road Branch, B-09	22262722, 22281261, 22260043
3.	Vijayanagar Branch, B-40	23400993, 23206878
4.	Subramanyanagar Branch, B-21	23321252, 23426677
5.	Padmanabhanagar Branch, B-85	26694660, 26797274
6.	Kacharakanhalli Branch, B-33	25490999, 25487147
7.	Yeshwantha Pura Branch, B-54	23378136, 23378137
8.	Nagarabhavi Branch, B-72	23183787/788
9.	Konankunte Branch, B-62	26320086/87

Awarded as Best performing Urban Bank for the year 2016-2017, which is the Thirteenth successive year of honour by Government of Karnataka. Recipient of "AWARD OF EXCELLENCE" from NAFCUB among India's Top 100 Co-operative Banks- 2015

Financial Highlights as on : 31-03-2020

Number of Members	41000
Own Funds Exceeds	Rs.86.20 Crores
Total Business Exceeds	Rs.676.85 Crores
Deposits	Exceeds Rs.403.98 Crores

Advances	Exceeds Rs.272.87 Crores
Credit Facilities	Max., Rs.4.00 Crores per Individual
Net Profit After Tax	Rs.4.08 Crores
Capital Adequacy	20.14 %

Interest Rates

Deposits			Loans	p.a.*
Period	General	Sr. Citizen	Personal Loans	14% / 17%
30 days to 364 days	6.50%	6.50%	Housing Loans	10.00% to 11.00%
1 yr & above less than 2 years	7.50%	8.00%	Vehicle Loans	12 to 13.00%
			Gold Loan	11.00%
			S.S.I. Loans (SME Loan)	12.00%
2 Years & above less than 5 years	7.25%	7.75%	Business	11.50% to 12.00%
			Self Employment	12.50%
5 Years & above	7.00%	7.50%	Education	10% to 12%
Additional Interest : Single Deposit of Rs. 15.00 Lakh & above - 0.25% Extra (only one additional interest is permissible)			Mortgage Loan	13.00%
* Senior Citizen (person complete 60 years in age)			Loan on LIC / NSC / KVP	13.50%
			* After interest concession for prompt & regular repayment of loan installments - 1%	

SALIENT FEATURES :

- RTGS / NEFT and E-stamping facility available.
- Lockers facilities available.
- Deposit upto Rs.5.00 Lakh is Guaranteed under the Deposit Insurance Scheme.
- Attractive Deposit schemes to the choice of all classes of people.
- CLEAN & Secured Financial assistance to MEMBERS of all classes for Legitimate credit needs.
- Prompt Personal & Efficient services always.
- Free Personal Accident Insurance Coverage for Borrowers.

Board of Directors

Sri Dr. K.M. Rangadhama Setty - Founder - President
Sri.Vijaya Sarathi D R - Vice President
Sri CA Venkatachalampathi B.L., Sri Rudramurthy P.,
Sri Sathyamurthy, Sri Nanjegowda, Sri Suresh Babu
M.K., Smt. Mahalakshmi, Smt.Annapurnamma,
Smt.Jayalakshmi G Totager, Sri.Raveendra P K,
Sri.Ravi K., Sri.Maruthi H., Sri Nagabhushan S.A.,
Sri Palanetrappa M.C.,
Sri Nagaraja B R - I/c General Manager.

Data intimus Consulting Pvt Ltd. Bangalore

Technology Vision for Cyber Security' for Urban Co-operative Banks (UCBs) - 2020-2023 – RBI Information security and Cyber security Audits

The Reserve Bank of India (RBI) has proposed to bring cyber security rules based on the size and complexity of urban cooperative banks (UCB) with an aim to bring the largest of them at par with other banks that run a full gamut of protections against online threats.

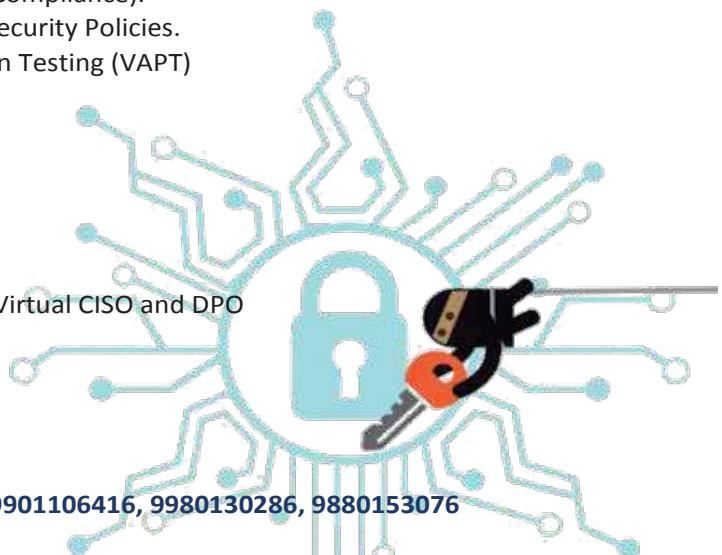
HOW CAN WE HELP?

We bring to you team of highly trained, world recognized Cyber Professionals with a combined experience of more than 15 Years, and core BFSI IT & IS project management expertise in various small and large setups. Where we qualified successfully and were awarded projects with scope including capacity planning, surveillance audits, datacenter design and ISO 27001 implementation.

We can be your one stop shop, for all your IT, IS and Cybersecurity requirements, and thereby establishing a long-term relationship – such that we serve you as your strategic advisor on matters related to Cybersecurity.

OUR OTHER STANDARD BFSI OFFERINGS:

- IS (Information System) Audit
- Assessment of Cyber Security controls (Baseline, Level I, II, III AND IV)
- Remediation of previous audit findings (Compliance).
- Review and preparation of IS and Cybersecurity Policies.
- Vulnerability Assessment and Penetration Testing (VAPT)
- SOC as a Service
- Cyber Attack Drills & Cyber Intelligence
- Embedded System Security Audit
- Code Review & Audit
- Security Training & Staff Skill Building
- Customer Education
- Data Protection & Privacy Assessments, Virtual CISO and DPO
- ISO Certification and surveillance audits

FOR CONSULTATION PLEASE CONTACT US AT: 9901106416, 9980130286, 9880153076
Email – Info@dataintimus.com

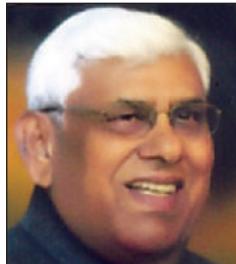
ಮಹಾಮಂಡಳದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳ ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ

ಶ್ರೀ ದೇವಗೋಡ್ ಪತ್ನಿಗೋಡ್ ಪಾಟೀಲ

ಶ್ರೀ ಹರಮತ್ತಿವಯ್ಯ ಬಿ.ಪಾಟಿಲ್

ಶ್ರೀ ರಘೇಂದ್ರ

ಶ್ರೀ ಅರ್ಮೇಂದ್ರ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಮನಗಳಿ

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಹೆಚ್.ಸಿ.

ಶ್ರೀ ಚೋಗುಂಡಿ ಬಕ್ಕೇಶಪ್ಪ

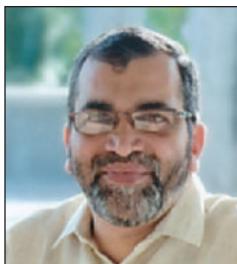
ಶ್ರೀ ಪಿಸರಾಜ ಶ್ರವ್ಯರಾಜ ಕಲ್ಪಾಂಶಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಹರಿಶ್ ಆಚಾರ್

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಭಂಡಾರಿ

ಶ್ರೀ ರಾಘವ ವಿಷ್ಣು ಭಾಟೀರಿ

ಶ್ರೀ ಮಲಕಣ್ಣ ಡಿ. ಪಾಟೀಲ

ಶ್ರೀ ದಾಖಿನಾರ ಫಸರಾಜ ಗಾದವಾಡಿ

ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ್ ಟಿ.ಎಸ್.

ಶ್ರೀ ವಾಸು ಹೆಚ್.

ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ಮಂಜೇಗಾಡ

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಶಿ. ಯಾಳವಾರ

ಶ್ರೀಮತಿ ವೀರಮ್ಮೆ ಪಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆಂಡಲೀಕ ಎನ್. ಕೆಪರೆ
ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾರ್ಥಿ

Safe Breaker's Nightmare!!

The Mark of Security, Safety
Strength and Durability

KAMMAR UDYOG

MANUFACTURES OF :

- Steel Fire and Burglar Proof Safes
- Steel Safe Deposit Locker Cabinets
- Steel Safe with Safe Deposit Locker Cabinets
- Steel Strong Room Door with Grill Gate
- Steel Dressing Cabinets / Office Cabinets
- Steel Cash Boxes
- Cabins for M/s. BEML, KGF & MYSORE

Siddheshwar Compound, Bankapur Chowk, P.B. Road, HUBBALLI-580 024.

Tel : 0836-2244426, Fax : 0836-2246856, Cell : 99805 24275

E-mail : kuhubli@gmail.com Website : www.kammarudyog.in